

FAAFINTA

الرسمية

OFFICIAL

RASMIGA AH

الجريدة

BULLETIN

EE JAMHUURIYADDA SOOMAALIYA

Sanadka 11aad

Muqdisho, 31 DECEMBER 2024

Lr.5

Waaxda Maamulka Faafinta Rasmiga ah
Ee Xafiiska Garyaqaanka Guud ee Dawladda

FAAFIN BIL SOO BAXA

Qiimaha waa \$XXX Dollar, lambar waliba – **RUKUNKA**: Sanaddii waa \$XXX Dollar, Soomaaliya gudaheeda – Dibaddeedana waa \$XXX Dollar. Rukunka la weydiisto waqtiga loo gooyay wuxuu ka bilaabmaa 1 Janaayo. Qiimaha Qoritaanku F.R halkii sadar iyo wixii ka yar waa \$XXX Dollar – Rukunka iyo Qoritaanku waxaa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah – Lacagta waxaa lagu bixiniyaa Xafiiska Canshuuraha ee Wasaaradda Maaliyadda.

KOBNIIN**BOGGA KOOWAAD****SHARCI**

W.M

BOGGA LABAAD

XEER

BOGGA SEDDEXAAD**TALOOYIN, ISGAARSIIN, OGAYSIIS, IWM****NOVEMBER-DECEMBER****2024**

FEDERAL REPUBLIC OF SOMALIA
OFFICE OF THE PRESIDENT

SHARCI LR. 28

TAARIIKH: 23-TA NOFEEMBER 2024

SHARCIGA DOORASHOYINKA QARANKA ee JAMHUURIYADDA
FEDERAALKA SOOMAALIYA

MADAXWEYNAHA J.F.S,

MARKUU ARKAY: Qodobka 87^{aad}, Faqradda 1^{aad} iyo Faqradda 2^{aad} ee
Dastuurka KMG.
MARKUU ARKAY: Qodobka 82^{aad}, Faqradda 3^{aad} ee
Dastuurka KMG.
MARKUU ARKAY: Qodobka 90^{aad}, Xarafka "F" ee Dastuurka KMG.
MARKUU ARKAY: Warqadda Ku-Simaha Guddoomiyaha Golaha
Shacabka ee summaddeedu tahay
XGGS/636/B11/24, ku taariikheysan 23/11/2024,
ujeeddaduna tahay Soo Gudbin Ansixinta
"Hindisaha Xeerka Doorashooyinka Qaranka ee
J.F.S.

FR

MARKUU TIXGELIYAY: Baahida loo qabo in la meel mariyo sharcigan.

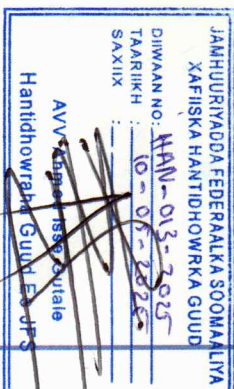
Waxa uu Madaxweynuhu soo saaray sharcigan:

Qodobka 1^{aad}

Laga billaabo marka uu Madaxweynuhu saxiixo Sharcigan, waxaa si rasmi ah loo
oggolaaday Xeerka Doorashooyinka Qaranka ee Jamhuuriyadda Federaalka
Soomaaliya.

Qodobka 2^{aad}

Marka uu Madaxweynaha J.F.S. saxiixo Sharcigan, waxa lagu soo daabici doonaa
Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

Madaxweynaha J. F.S.

Mudane Dr. Xasan Sheekh Maxamuud

Address: Office of the President, Villa Somalia, Mogadishu, Somalia

Tell: +252 1 861000 / 261000 | Email: contact@presidency.gov.so | Web: www.villasomalia.gov.so

Tusmo

CUTUBKA 1AAD: QODOBBO GUUD	5
Qodobka 1aad: Magaca Xeerka	5
Qodobka 2aad: Qeexid.....	5
Qodobka 3aad: Mabaadi'da Doorashooyinka Qaranka.....	8
Qodobka 4aad: Baaxadda iyo Ujeeddada Xeerka.....	9
CUTUBKA 2AAD: MAAMULKA DOORASHOYINKA	10
Qodobka 5aad: Guddiga Madaxa-bannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha	10
Qodobka 6aad: Qaab-dhismeedka Maamulka Doorashooyinka	10
Qodobka 7aad: Xilka iyo Awoodaha Guddiga Doorashooyinka	11
Qodobka 8aad: Samaynta Xafiisyo doorasho iyo Astaynta Goobaha Codbixinta	12
Qodobka 9aad: Shaqaalaha Xafiisyada Doorashooyinka	13
Qodobka 10aad: Xasaanadda Xubnaha Guddiga	14
CUTUBKA 3AAD: NIDAAMKA DOORASHOYINKA DALKA	14
Qodobka 11aad: Nidaamka Doorashooyinka Dalka	14
Qodobka 12aad: Doorashada Madaxweynaha JFS	15
Qodobka 13aad: Doorashooyinka Golaha Shacabka ee BFS.....	15
Qodobka 14aad: Doorashooyinka Aqalka Sare ee BFS.....	16
Qodobka 15aad: Doorashada Hoggaamiyeyaasha iyo Ku-xigeenka.....	17
Qodobka 16aad: Doorashooyinka Golayaasha Wakiillada Dowlad goboleedka/SSC-Khaatumo	18
Qodobka 17aad: Muddo xileedyada	18
Qodobka 18aad: Cayimaadda Taariikhda Doorashooyinka la qabanayo.....	19
CUTUBKA 4AAD: DOORASHOYINKA DOWLADAHA HOOSE EE DALKA	20
Qodobka 19aad: Nidaamka doorashada dowladaha hoose	20
Qodobka 20aad: Doorashada golayaasha deegaanka ee degmooyinka dalka.....	20
Qodobka 21aad: Shuruudaha u tartamidda doorashooyinka dowladaha hoose	21
Qodobka 22aad: Muqdisho iyo Degmooyinka Gobolka Banaadir	22
Qodobka 23aad: Degmooyinka Dowlad-goboleedyada/SSC-Khaatumo iyo Darajooyinkooda	23
CUTUBKA 5AAD: DIIWAANGELINTA CODBIXIYEYAASHA	23
Qodobka 24aad: Xaqa ka qaybgalka doorashooyinka.....	23
Qodobka 25aad: Mabaadi'da Diiwaangelinta Codbixiyaha.....	24
Qodobka 26aad: Shuruudaha diiwaan-gelinta codbixiyaha.....	25
Qodobka 27aad: Fulinta Diiwaan-gelinta codbixiyaha.....	25
Qodobka 28aad: Bilawga Diiwaan-gelinta Codbixiyeyaasha	26
Qodobka 29aad: Xogta codbixiyaha	27

Qodobka 30aad: Kaalinta Ururrada/Xisbiyada, Goobjoogeyaasha & Saxaafadda ee la xiriirta Diiwaangelinta	27
Qodobka 31aad: Dhisidda Guddiga Xallinta Cabashooyinka Diiwaangelinta Codbixiyeyaasha:	29
Qodobka 32aad: Kaarka Codbixinta	29
Qodobka 33aad: Dhawrista Xogta Codbixiyaha.....	30
Qodobka 34aad: Soo-saarista liiska codbixiyeyaasha	30
CUTUBKA 6AAD: MURASHAXIINTA IYO OLOLAHA DOORASHOYINKA EE	
URURRADA /XISBIYADA SIYAASADDA	31
Qodobka 35aad: Ururrada/Xisbiyada siyaasadda ee ka qaybgelaya Doorashooyinka.....	31
Qodobka 36aad: Murashaxiinta Doorashooyinka.....	32
Qodobka 37aad: Shuruudaha doorashada Madaxweynaha	32
Qodobka 38aad: Shuruudaha doorashada Hoggaamiyaha iyo ku-xigeenka ee dowlad goboleedka/SSC-Khaatumo.....	33
Qodobka 39aad: Shuruudaha Murashaxiinta labada Gole ee BJFS	33
Qodobka 40aad: Shuruudaha murashaxiinta Golayaasha Wakiillada dowlad-goboleedka/SSC- Khaatumo iyo Golaha Caasimadda Muqdisho	34
Qodobka 41aad: Khidmadaha murashaxiinta Doorashada.....	35
Qodobka 42aad: Soo-gudbinta liiska Murashaxiinta	36
Qodobka 43aad: Hubinta iyo Kala Saarista Murashaxiinta	37
Qodobka 44aad: Astamaha tartanka doorashooyinka.....	38
Qodobka 45aad: Ololaha Doorashooyinka.....	38
Qodobka 46aad: Tabeelayaasha iyo Halku-dhigyada	39
Qodobka 47aad: Waxyaabaha ka Reebban Ololaha	39
Qodobka 48aad: Warbaahinta iyo Doorashooyinka.....	40
CUTUBKA 7AAD: DIYAAR-GAROWGA DOORASHOYINKA IYO CODBIXINTA	
Qodobka 49aad: U Diyaar Garowga Dawlaha Doorashada	41
Qodobka 50aad: Diyaarinta Agabka Doorashooyinka	41
Qodobka 51aad: Waraaqaha Codbixinta	42
Qodobka 52aad: Agabka goobaha iyo xarumaha Doorashada	42
Qodobka 53aad: Diyaar Garawga Codbixinta	44
Qodobka 54aad: Waajibaadka Maamulaha Goobta Doorashada.....	45
Qodobka 55aad: Nidaamka Goobta Codbixinta.....	45
Qodobka 56aad: Goobta codbixinta dhexdeeda	46
Qodobka 57aad: Codbixinta	47
Qodobka 58aad: Muddada codbixinta.....	48
Qodobka 59aad: Cabashooyinka Goobta Codbixinta	48

CUTUBKA 8AAD: TIRINTA CODADKA IYO NATIJADA DOORASHOORYINKA	49
Qodobka 60 ^{aad} : Isku Diyaarinta Tirinta Codadka	49
Qodobka 61 ^{aad} : Tirinta codadka Goobta	50
Qodobka 62 ^{aad} : Soo-gabagabeynta tirinta codadka.....	51
Qodobka 63 ^{aad} : Waraaqaha Codadka Xumaaday	52
Qodobka 64 ^{aad} : Gudbinta Natijada Goobta.....	52
Qodobka 65 ^{aad} : Rarista iyo Wareejinta Agabka Doorashooyinka	53
Qodobka 66 ^{aad} : Hubinta Natijada Goobaha.....	53
Qodobka 67 ^{aad} : Ku Dhawaaqista Rasmiga ah ee Natijada Doorashada	55
Qodobka 68 ^{aad} : Nidaamka Qaybinta Kuraasta iyo Codadka ee Golaha Shacabka	55
Qodobka 69 ^{aad} : Nidaamka Qaybinta Kuraasta iyo Codadka ee Aqalka Sare.....	56
Qodobka 70 ^{aad} : Nidaamka Qaybinta Kuraasta Golaha Wakiilada iyo Golaha Deegaanka.....	57
Qodobka 71 ^{aad} : Habka buuxinta kuraasta bannaanaatay	58
Qodobka 72 ^{aad} : Habka Tirinta codadka jajibka ah	58
Qodobka 73 ^{aad} : Dacwadaha La-xiriira Arrimaha Doorashooyinka	58
CUTUBKA 9AAD: QODOBBO QUBANE AH.....	59
Qodobka 74 ^{aad} : Dambiyada iyo Ciqaabaha ka Dhalanaya Jabinta Xeerkan	59
Qodobka 75 ^{aad} : Kala-dirista Goleyaasha Deegaanka	61
Qodobka 76 ^{aad} : Maamuus ka-xayuubinta Duqa Caasimadda Muqdisho/Ku-xigeennada iyo Guddoomiyeyaasha Degmooyinka/Ku-xigeenka	62
Qodobka 77 ^{aad} : Dhowrista Xeerka.....	63
Qodobka 78 ^{aad} : Dib-u-dhaca doorashooyinka	63
Qodobka 79 ^{aad} : Sugidda Amniga.....	64
Qodobka 80 ^{aad} : Xaaladaha Anshax Marinta.....	65
Qodobka 81 ^{aad} : Soo-Saarista Xeer-nidaamiyeyaasha	65
Qodobka 82 ^{aad} : Doorashooyinka kala-duwan ee Dalka	66
Qodobka 83 ^{aad} : Baabi'in	66
Qodobka 84 ^{aad} : Dhaqan-galka Xeerka.....	66

CUTUBKA 1AAD: QODOBBO GUUD

Qodobka 1aad: Magaca Xeerka

Xeerkan waxaa lagu magacaabaa Xeerka Doorashooyinka Qaranka ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

Qodobka 2aad: Qeexid

1. Xeerkan gudihiisa haddii aan si kale loogu qeexin, ereyada soo socda waxa ay leeyihiin macnaha ku hor qoran:

a. Dastuur:	Waxaa loola jeedaa Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;
b. Dowlad:	Waxaa loola jeedaa dhammaan hay'adaha heerarka kala duwan ee Dowladda JFS;
c. Qof:	Waxaa loola jeedaa bani'aadam caqli leh ama shakhsi sharcigu sameeyey (hay'ad leh shakhsiyad qaanuuneed)
d. Doorasho:	Waxaa loola jeedaa hannaanka qof iyo cod ee muwaadiniinta JFS ugu codaynayaan si loogu kala guulaysto jago siyaasadeed oo loo tartamayo;
e. Xisbi:	Waxaa loola jeedaa sida lagu qeexay xeerka ururrada iyo xisbiyada siyaasadda;
f. Urur:	Waxaa loola jeedaa sida lagu qeexay xeerka ururrada iyo xisbiyada siyaasadda;

- g. Wakiil:** Waxaa loola jeedaa wakiillada xisbiyadu/ururradu u soo dirsadaan la socodka xarumaha iyo goobaha ay ka dhaceyso diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha iyo codeynta;
- h. Guddiga:** Waxaa loola jeedaa Guddiga Madax-bannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha;
- i. Goobaha codbixinta:** Waxaa loola jeedaa dhismo kasta, qaybka mid ah dhismo, guri ama goob xiran oo loogu tala-galay in lagu qabto codbixinta inta ay socdaan hawlaha codbixinta;
- j. Xafiisyada sare:** Waxaa loola jeedaa xafiis waliba ee ka sarreeya xafiiska shaqada haya ee qaab-dhismeedka Guddiga ee ku xusan qodobka 6 (1) ee Xeerkan;
- k. Baarlamaan:** Waxaa loola jeedaa Golaha Shacabka iyo Aqalka Sare ee BJFS;
- l. Goleyaasha Wakiilada:** Waxaa loola jeedaa laamaha sharci-dejinta ee heer dowlad goboleed sida uu dhigayo dastuurka dowlad-goboleed kasta/SSC-Khaatumo;
- m. Goleyaasha Deegaanka:** Waxaa loola jeedaa goleyaasha deegaanka ee degmooyinka dalka;
- n. Magaalo:** Waxaa loola jeedaa degmo iyo deegaan kasta oo maamul juqraafiyad ahaan u hoostaga degmadaas;
- o. Xarun doorasho:** Waxaa loola jeedaa meesha laga maamulo goobaha codbixinta;

p. Codbixiye:	Waxaa loola jeedaa qof kasta ee buuxiya shuruudaha lagu xusay qodobbada Xeerkan, kuna jira diiwaanka codbixiyaha;
q. Diiwaanka codbixiyeyaasha:	Waxaa loola jeedaa Buug, Aalad ama qalab kasta oo lagu keydiyo xogta codbixiyeyayaasha sida ku cad Xeerkan;
r. Warbaahinta:	Waxaa loola jeedaa nooc kasta oo ka mid ah qaababka warka laysu gaarsiiyo si guud oo qoraal, maqal, muuqaal ah ama baraha bulshada ee kala duwan;
s. Dokumentiyada:	Waxaa loola jeedaa warqad, aalad ama qalab lagu keydiyo macluumaad qoraal ahaan, maqal ama muuqaal;
t. JFS:	Waxaa laga soo gaabiyay Jamhuuriyadda Federaalka ee Soomaaliya; iyo
u. BJFS:	Waxaa laga soo gaabiyay Baarlamaanka Jamhuuriyadda Federaalka ee Soomaaliya.
v. GSH:	Waxaa loola jeedaa Golaha Shacabka ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya
w. AQS:	Waxaa loola jeedaa Aqalka Sare ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya

- Haddii Xeerkan dhexdiisa lagu sheego lab ama dheddig waxaa loola jeedaa labada jinsi.
- Haddii Xeerkaan dhexdiisa lagu sheego magac keli ah waxa uu noqon karaa wadarta keligaas haddii siyaaqa (dhihiddu) sidaas khasbayso.

Qodobka 3^{aad}: Mabaadi'da Doorashooyinka Qaranka

Mabaadi'da guud ee nidaamka doorashooyinku waa in ay ahaadaan kuwo:

- a) Xor ah, caddaalad ah, codkuna qarsoodi yahay, oo ka maran: takoor, eex, musuqmaasuq, cabsigelin, hanjabaad, marin-habaabin iyo faragelin shisheeye;
- b) Dammaanad qaada xuquuqda siyaasadeed ee muwaaddinka, sida ku xusan qodobka 21aad ee Dastuurka;
- c) Sugaya geedisocodka doorashada, oo si sahlan loo fahmi karo xeerarkiisa, qaababkiisa iyo habraacyadiisaba, uuna fulinayo Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha;
- d) Dammaanad qaada in dhammaan muwaaddiniinta buuxiyey shuruudaha xeerku tilmaamayo ay leeyihiin xaq dhiibashada codkooda si siman;
- e) Sharci ku salaysan, geed-disocodkiisana loo maareeyey, loona korjoogteeyey si madaxbannaan oo sugaya hab daahfuran oo isla xisaabtan leh;
- f) Xaqiijinaya in aan lagu xadgudbin midnimada Jamhuuriyada iyo bulshada Soomaaliyeed;
- g) Dammaanad qaada in dhammaan qaybaha kala duwan ee bulshada Soomaaliyeed ay helaan matalaad caddaalad ah, siiba dadka baahiyaha gaarka ah qaba
- h) Dammaanad qaada fulinta qoondada haweenka ee boqolkiiba soddon (30%)
- i) Xaqiijinaya in bulshada Jamhuuriyadda Soomaaliya ay helaan matalaad caaddil ah siiba beelaha laga tirada badan yahay si loo gaaro caddaalad loona ilaaliyo dheelitirka saamiqaybsiga bulshada Soomaaliyeed;
- j) Dhiirigelinaya nidaamka siyaasadeed ee xisbiyada badan, islamarkaana tixgalinaya xaaladda amni iyo tan dhaqan dhaqaale ee Jamhuuriyadda;
- k) Qof kasta oo muwaadin ah oo ka tirsan urur/xisbi buuxiyana shuruudaha doorashada waxa uu xaq u leeyahay in uu u tartamo xilalka hay'adaha sida

tooska ah loo doorto ee heer deegaan, Dowlad-goboleed/SSC-Khaatumo iyo heer Qaranba; iyo

- l) Ka hortaga hurinta colaadaha.

Qodobka 4^{aad}: Baaxadda iyo Ujeeddada Xeerka

1. Xeerkan waxaa lagu dhaqayaa dhammaan hawlaha maamulka doorashooyinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
2. Ujeedooyinka Xeerkan waa:
 - a) In lagu qeexo laguna tilmaamo nooca doorasho ee loogu guuleeysanayo xilal loo tartamaayo iyo deegaandoorashada ee dalka JFS;
 - b) In lagu nidaamiyo habka iyo hannaanka diiwaangelinta codbixiyeyaasha iyo murashixiinta ka qaybgalaya hawlaha doorashooyinka;
 - c) In lagu maamulo doorashooyinka Madaxweynaha, Hoggaamiyayaasha iyo Hoggaamiye Ku-xigeennada Dowlad Goboleedyada/SSC-Khaatumo iyo Gobolka Banaadir;
 - d) In lagu maamulo doorashooyinka Golaha Shacabka iyo Aqalka Sare ee BJFS;
 - e) In lagu maamulo doorashooyinka golayaasha wakiillada ee Dowlad Goboleedyada/ SSC-Khaatumo;
 - f) In lagu maamulo doorashooyinka golayaasha deegaanka, Duqa magaalada, iyo Ku-xigeenka Duqa ee dowladaha hoose;
 - g) In uu caddeeyo awoodaha iyo waajibaadka xafiisyada doorashooyinka ee uu dhiso
Guddiga una xilsaaran maamulidda hawlaha doorashada;
 - h) In lagu nidaamiyo habka iyo hannaanka hawlaha doorashooyinka; iyo
 - i) In lagu cayimo falalka lidka ku ah hannaanka iyo hawlaha doorashooyinka JFS iyo ciqaabaha ay la kulmeyso ciddii ku kacda.

CUTUBKA 2AAD: MAAMULKA DOORASHOYINKA

Qodobka 5^{aad}: Guddiga Madaxa-bannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo

Soohdimaha

1. Guddigu waa hay'adda u xilsaaran maamulka iyo hirgelinta doorashooyinka kala duwan iyo arrimaha soohdimaha ee JFS.
2. Guddigu si uu u guto una fuliyo waajibaadka doorashooyinka ee loo dhisay waxa uu ku yeelanayaa xafiisyo degaannada kala duwan ee Dalka.
3. Xafiisyada Guddiga ee dalku waxa ay u xilsaaran yihiin fulinta hawlaha doorasho ee uu Guddigu u xilsaarto ee ka dhacaya meelaha ay ka dhisan yihiin.
4. Guddigu waxa uu magaalo-madaxyada Dowlad-goboleedyada/SSC-Khaatumo ku yeelanayaa xafiisyo doorasho oo qaab-dhismeedkooda iyo waajibaadkooda shaqo uu Guddigu ku soo saarayo xeer-nidaamiye waafaqsan Xeerkan iyo Xeerka lagu dhisay Guddiga.
5. Haddii duruufuhu ay saamixi waayaan in xafiisyo laga furo degaannada qaarkood waxaa go'aan ka gaarayo guddiga.

Qodobka 6^{aad}: Qaab-dhismeedka Maamulka Doorashooyinka

1. Qaab-dhismeedka Guddiga ee maamulka doorashooyinku waxa ay noqonayaan sidan soo socota:
 - a) Xarunta Dhexe ee Guddiga;
 - b) Xafiisyada doorashada ee Dowlad Goboleedyada/SSC-Khaatumo iyo Gobolka Banaadir.
 - c) Xarumaha doorashooyinka ee degmooyinka;
 - d) Goobaha Codbixinta.

2. Dhismaha, hagista, iyo korjoogtaynta xafiisyada heerarka kala duwan ee doorashada waxaa leh Guddiga si waafaqsan Xeerkan iyo Xeerka lagu dhisay Guddiga.

Qodobka 7^{aad}: Xilka iyo Awoodaha Guddiga Doorashooyinka

1. Iyada ooaan waxba loo dhimmayn awoodaha Guddiga ee ku xusan Dastuurka iyo Xeerka lagu dhisay, Guddigu waxa uu fulinayaa hawlaha soo socda:
 - a) In uu sameeyo daraasad ku saabsan sidii loo sameyn lahaa goobo codbixin oo ay codbixiyeyaashu codkooda ka dhiibtan maalinta doorashada;
 - b) In uu muddeeyo wakhtiga doorashooyinka la qabanayo;
 - c) In uu cayimo tirada iyo goobaha cod-bixinta ee dalka;
 - d) In uu magacaabo, eryo, anshax-mariyo shaqaalaha xafiisyada kala duwan ee doorashooyinka si waafaqsan Xeerka lagu dhisay Guddiga iyo Xeerarka kale ee khuseeya;
 - e) In uu qorsheeyo dhaqaalaha iyo miisaaniyadda lagu maamulayo hawlaha doorashooyinka;
 - f) In uu ku dhawaaqo natiijooyinka doorashooyinka dalka si ku meel gaar ah, inta aan
Maxkamadda Sare ee Federaalka ansixin, si kama-dambeys ah;
 - g) In uu si joogto ah u kormeero goobaha kala duwan ee loo asteeyay in ay codbixintu ka dhacdo;
 - h) In ay u kormeeraan si kedis ah iyo si qorshaysanba goobaha doorashooyinka iyo meel kasta oo hawshoodu khuseyso;
 - i) In uu go'aan ka gaaro murannada iyo cabashooyinka doorashooyinka ee ka soo gaara xafiisyada hoos yimaada ee doorashooyinka; iyo
 - j) In uu diiwaangeliyo ururrada/xisbiyada siyaasadeed iyo codbixiyeyaasha.
2. In ay fuliyaan waajibaad kasta oo ay awood u siiyeen Xeerka lagu dhisay Guddiga iyo Xeerarka kale ee dalka ee dhaqan-galka ah.

Qodobka 8aad: Samaynta Xafiisyo doorasho iyo Astaynta Goobaha

Codbixinta

1. Guddigu si uu u guto waajibadkiisa shaqo waxa uu astaynayaa xarumaha iyo goobaha codbixinta dalka.
2. Xarumaha doorasho ee ku xusan faqrada (1) ee Qodobkan, waxa ay hoos imaanayaan xafiisyada doorasho ee magaalo-madaxyada Dowlad Goboleedyada/SSC-Khaatumo iyo Gobolka Banaadir ee uu Guddigu dhisayo waxa ayna fulinayaan hawlaha doorasho ee xarumahaasi u xilsaaran yihiin si waafaqsan Xeerkan.
3. Goobaha codbixinta ee ku xusan faqrada (1) ee Qodobkan, waxa ay hoos imaanayaan Xarumaha Doorasho uu Guddigu dhisayo waxa ayna fuliyaan hawlaha doorashada ee goobaha codbixinta.
4. Xafiisyada doorashooyinka waxaa ka hawl-galaya hawl-wadeeno kala duwan oo ay u idmadaan Guddigu.
5. Xafiisyada Doorasho ee magaalo-madaxyada dowlad goboleedyadu/ SSC-Khaatumo waxa ay mas'uul ka yihiin fulinta hawsha doorashooyinka ee ka dhacaysa deegaanka Dowlad-goboleedka/ SSC-Khaatumo ay ka dhisan yihiin.
6. Xarun iyo goob kasta ee codbixineed waxa ay yeelanaysaa oo ka hawl-galaya maamule, maamule ku-xigeen, xoghaye iyo hawl-wadeen iyo shaqaale ku filan.
7. Magacaabista, shaqaalaysiinta, anshax-marinta iyo eryidda dhammaan hawl-wadeenada kala duwan ee ka hawl-galaya xafiisyada iyo goobaha doorasho waxaa iska leh Guddiga si waafaqsan Xeerka lagu dhisay Guddiga iyo Xeerkan.
8. Guddigu waxa ay kordhin karaan tirada shaqaalaha ku-meel gaarka ah ee ka hawl-galaya xafiisyada doorasho ee heer Dowlad-goboleed/SSC-Khaatumo, xarumaha iyo goobaha codbixinta haddii loo baahdo.

Qodobka 9^{aad}: Shaqaalaha Xafiisyada Doorashooyinka

1. Shaqaalaha ku-meel gaarka ah iyo hawl-wadeenada ka hawl-galaya xafiisyada doorasho ee ku xusan faqradda 7aad ee qodobka 8^{aad} ee Xeerkan waa in lagu wargeliyo laguna tababaro mas'uuliyadda loo idmaday.
2. Madaxda iyo hawl-wadeennada ka hawl-galaya xarumaha iyo goobaha doorashooyinka, waxaa lagu hor dhaarinayaa xubno kamid ah Guddiga, dhaar fagaare ah oo la baahiyay, taasoo ah sidan “Waxaan ku dhaaranayaa magaca Ilaahay in aan hawsha doorashooyinka u guto si xilkasnimo, dhexdhexaadnimo iyo daacadnimo leh, kuna shaqaynayo caddaalad iyo si waafaqsan Dastuurka iyo xeerarkakale ee Dalka”.
3. Dhaarta ku xusan faqradda kore kama saamaxayso dhaar kasta oo kale oo uu sharci waajibiyay oo laga doonayo xubintaas.
4. Dadka ku jira xisbiyada/ururrada siyaasadda, xubnaha ciidamada kala duwan, shaqaalaha Dowladda iyo cid kasta oo arrimo siyaasadeed si ugu lug leh, boma magacaabi karo in ay ka hawl-galaan xafiisyada doorashooyinka ee ku xusan qodobka 6 (1) ee Xeerkan.
5. Shaqaalaha ku-meel gaarka ah ee ka hawl-galaya xafiisyada doorashooyinka waxa ay shaqadoodu dhammaanaysaa marka ay dhammaato doorashadu oo natijada loogu dhawaaqo, hase yeeshee Guddigu wuu u kordhin karaa muddada shaqada haddii loo baahdo.
6. Shaqaalaha iyo hawl-wadeennada ka hawl-galaya xafiisyada doorashooyinka waxa ay yeelanayaan gunnooyin uu Guddigu qorsheeyo iyaga oo ku salaynaya xilalka ay ku kala magacaaban yihiin.
7. Dhammaan shaqaalaha iyo hawl-wadeennada waxaa waajib ku ah dhawrista dhammaan xeerarkadoorashooyinka waxa ayna saxiixayaan Xeerka hab-dhaqanka shaqaalaha iyo hawl-wadeenada doorashooyinka ee uu Guddigu soo saaro.

Qodobka 10aad: Xasaanadda Xubnaha Guddiga

1. Xubnaha Guddigu waxa ay leeyihiin xasaanadda lagu siiyay Dastuurka iyo Xeerka lagu dhisay.
2. Waxaa reeban in xubnaha Guddiga laga qaado tallaabo baaritaan, waraysi dacwadeed, qabasho ama xiritaan ama tallaabo kale oo ciqaab la xiriirta inta uu ku guda jiro shaqadiisa, haddii aan lagu qaban isaga oo dambi faraha kula jiro ama aan oggolaansho looga helin Maxkamadda Sare ee Federaalka ee Dalka.
3. Dhammaan shaqaalaha ku-meel gaarka ah ee ka shaqaynaya xafiisyada doorashooyinka waxa ay la mid yihiin sharci ahaan Saraakiisha Dowladda inta ay shaqeynayaan (Public officers) waana in lagu xurmeeyo shaqadooda inta ay ku guda jiraan gudashadooda hawlaha doorashooyinka.
4. Shaqaalaha ku xusan faqrada (3) ee Qodobkani haddii ay galaan dambi la xiriira doorashooyinka waxaa lagu soo oogi karaa dambigaas kaddib marka doorashadu dhammaato haddii aan la qaban iyaga oo dambi faraha kula jira.
5. Dhismooyinka, xafiisyada iyo agabka Guddiga doorashooyinka laguma samayn karo baaris la xiriirta dacwad ciqaabeed inta ay doorashadu socoto iyada oo aan oggolaansho laga haysanin Maxkamadda Sare ee Federaalka ee Federaalka.

CUTUBKA 3AAD: NIDAAMKA DOORASHOYINKA DALKA

Qodobka 11^{aad}: Nidaamka Doorashooyinka Dalka

1. Hannaanka doorashada Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeenka Dowlad Goboleedka, SSC-Khaatumo, Duqa Caaasimadda Muqdisho, Ku-xigeennada, Duqa Magaalada iyo Ku-xigeenka ee degmooyinka waxa ay noqonaysaa doorasho lagu kala guulaysanayo cod hal dheeri ah ee ah tirada codadka ansaxay.

2. Hannaanka Doorashada labada aqal ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya waxa ay noqonaysaa doorasho lagu kala guulaysanayo nidaamka matalaadda isu-dheeli-tiran ee liiska furan.
3. Hannaanka Doorashada ee Xildhibaanada Golaha Shacabka ee Gobolada Waqooyi (Soomaaliland) iyo beelaha laga tirada badanyahay waxaa lagu soo dooranayaa habka doorashada ee 'horreeyaa dheereeya' ee listada furan ee Xisbiga Dalka oo midaysan.
4. Hannaanka Doorashada Golaha Wakiillada Dowlad-gobolleedyada/SSC-Khaatumo, Golaha Caasimadda Muqdisho iyo Golaha Deegaanka ee degmooyinka waxa ay noqonaysaa doorasho lagu kala guulaysanayo nidaamka matalaadda isu-dheeli-tiran ee liiska xiran.
5. Doorashadu waxa ay ka dhacaysaa meel walba oo ay suuragal ka tahay dalka.

Qodobka 12^{aad}: Doorashada Madaxweynaha JFS

1. Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka ah waxaa soo dooranaya codbixiyeyaasha diiwaangashan ee JFS waxaana ku tartamaya murashixiinta saddexda xisbi ee Dalka iyada oo murashixiinta Madaxweyne lagu dooranayo hal warqad codbixineed.
2. Doorashada Madaxweynaha Dowladda Federaalka Soomaaliya waxaa ku guuleysanaya murashaxa Madaxweyne ee hela cod hal dheeri ah tirada codadka ansaxay.

Qodobka 13^{aad}: Doorashooyinka Golaha Shacabka ee BFS

1. Golaha Shacabka waxaa dooranaya dhammaan codbixiyeyaasha diiwaangashan ee JFS, waxaana ku tartamaya saddexda xisbi ee dalka waxaana loogu kala guuleysanaya kuraasta habka ku qeexan qodobka 68^{aad} ee Xeerkan.

2. Si wafaqsan Dastuurka, kuraasta loo tartamayo ee Golaha Shacabku waa 275 xubnood, waxa ayna matelaan dhammaan Bulshada Soomaaliyeed meel walba oo ay joogaan.
3. Xildhibaanada Golaha Shacabka ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya waxaa lagu dooranayaa doorasho toos ah, qarsoodi ah, xor ah oo xalaal ah oo ku salaysan nidaamka doorasho ee habka liiska furan ee isu-dheellitirka kuraasta iyo codadka dalka oo midaysan.
4. Xisbi kasta waxa uu soo gudbinayaa laban laab dhammaan liiska murashaxiinta Golaha Shacabka ee dalka oo dhan una qoran si taxane ah oo uu ku cadyahay tirsiga kursigu magaca hortiisa.
5. Labada liis waxa ay kala noqonayaan: liiska murashaxiinta tartamaya iyo liiska kayd ka ah.
6. Hannaanka Doorasho ee Golaha Shacabku waxa uu noqonayaa mid tixgelinaya isku dheellitirnaanta qaybaha bulshada iyo saami-qaybsiga beelaha Soomaaliyeed.
7. Guddiga oo la tashanaya madaxda xisbiyada ayaa Xeer ku soo saaraya habraaca iyo shaxda ay xisbiyadu raacayaan marka ay soo gudbinayaan liisaska murashaxiinta Goleyaasha iyada oo la dhowrayo dheellitirka matelaadda qaybaha bulshada, saami-qaybsiga beelaha Soomaaliyeed iyo fulinta qoondada haweenka ee boqolkiiba soddon (30%).

Qodobka 14^{aad}: Doorashooyinka Aqalka Sare ee BFS

1. Aqalka Sare waxaa uu matelaa Dowlad Goboleedyada dalka/SSC-khaatumo waxa uuna ka kooban yahay 54 xubnood iyo metakaada Gobolka Banaadir sida lagu xaqiijin doono Cutubka 5aad ee Dastuurka JFS.
2. Xubnaha Aqalka Sare ee Dowlad Goboleed, SSC-Khaatumo iyo Gobolka Banaadir waxaa soo dooranaya codbixiyeyaasha diiwaangashan ee deegaanka dowlad-goboleedkaas/ SSC-Khaatumo iyada oo ay ku tartamayaan murashaxiinta saddexda xisbi ee dalka, waxaana loogu kala guuleysanayaa kuraasta sida ay u kala helaan tirada guud ee codadka ansaxay sida uu tilmaamayo qodobka 69^{aad} ee Xeerkan.

3. Xildhibaanada Aqalka Sare ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya waxaa lagu dooranayaa doorasho toos ah, qarsoodi ah, xor ah oo xalaal ah oo ku salaysan nidaamka doorasho ee habka liiska furan ee isu-dheellitirka kuraasta iyo codadka.
4. Xisbi kastaa waxa uu soo gudbinayaa laban laab liiska murashaxiinta kuraasta Aqalka Sare oo Dowlad gobolaysan/SSC-Khaatumo una qoran si taxane ah.
5. Labada liis waxa ay kala noqonayaan: liiska murashaxiinta tartamaya iyo liiska kayd ka ah.
6. Hannaanka Doorasho ee Aqalka Sare waxaa waajib ah in uu tix-geliyo isku dheellitirnaanta qaybaha bulshada ee wada dega deegaanka Dowlad-goboleed kasta/SSC-Khaatumo
7. Guddiga oo latashanaya madaxda xisbiyada ayaa xeer ku soo saaraya habraaca iyo shaxda ay xisbiyadu raacayaan marka ay soo gudbinayaan liisaska murrashaxiinta Aqalka Sare, ee dheellitirka matelaadda bulshada iyo fulinta qoondada haweenka boqolkiiba soddon (30%).
8. Doorashada xildhibaanada Aqalka Sare ee gobollada waqooyi ee Soomaaliland waxa ay ka dhacaysaa magaalo madaxda Muqdisho, waxaana dooranaya dhammaan cod-bixiyeyaasha diiwaangashan ee ka soo jeeda Gobollada Waqooyi.
9. Xubnaha Aqalka Sare ee SSC-Khaatumo waxaa lagu soo dooranayaa Caasimadda SSC-Khaatumo.
10. Hadii ay doorashada Aqalka Sare ka qabsoomi waydo Dowlad Goboleed/SSC-Khaatumo, duruufo jira awgood, waxaa xubnaha Aqalka Sare ee ka soo jeeda deegaanadaas dooranaya codbixiyeyaasha diiwaangashan ee deegaanada kale ee Guddigu u asteeyo

Qodobka 15^{aad}: Doorashada Hoggaamiyeyaasha iyo Ku-xigeenka

1. Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye ku-xigeenka dowlad goboleedka/SSC-khaatumo waxaa soo dooranaya codbixiyeyaasha diiwaangashan ee deegaanka dowlad-goboleedkaas/ SSC-Khaatumo waxaana ku tartamaya murashaxiinta saddexda xisbi ee Dalka.

2. Doorashada Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye ku-xigeenka dowlad goboleedka/SSC-Khaatumo waxaa ku guuleysanaya murashaxa Hoggaamiye iyo Hoggaamiye ku-xigeenka ee hela cod hal dheeri ah ee tirada codadka ansaxay.

Qodobka 16^{aad}: Doorashooyinka Golayaasha Wakiillada Dowlad

goboleedka/SSC-Khaatumo

1. Tirada xubnaha iyo shuruudaha xubinnimada golayaasha wakiillada dowlad-goboleedkasta/SSC-Khaatumo waa sida lagu cayimo dastuurka dowlad goboleedka/ SSC-Khaatumo.
2. Xubnaha golayaasha wakiillada ee dowlad-goboleed/ SSC-Khaatumo kasta waxaa dooranaya codbixiyeyaasha diiwaangashan ee deegaanka dowlad-goboleedkaas/ SSC-Khaatumo waxaana ku tartamaya murashixiinta saddexda xisbi ee dalka waxaana loogu kala guuleysanayaa kuraasta sida ay uga kala helaan tirada guud ee codadka ansaxay sida uu tilmaamayo qodobka 70aad ee Xeerkan.

Qodobka 17^{aad}: Muddo xileedyada

1. Muddada xil-haynta Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeenka Dowlad-goboleedka, SSC-Khaatumo, Duqa Caasimadda Muqdisho iyo Ku-xigeennada, Duqa Magaalada iyo Ku-xigeenka ee degmooyinka waa shan (5) sano oo ka bilaabanta maalinta loo dhaariyo xilka.
2. Muddada xil-haynta xubnaha Aqalka Sare, Golaha Shacabka, Golayaasha Wakiillada Dowlad goboleedyada SSC-khaatumo, Golaha Caasimadda Muqdisho iyo Golayaasha Deegaanka degmooyinka waa shan (5) sano oo ka bilaabanta maalinta loo dhaariyo xilka.

Qodobka 18^{aad}: Cayimaadda Taariikhda Doorashooyinka la qabanayo

1. Doorashooyinka dalka waxaa la qabanayaa shantii sanaba mar si waafaqsan Qodobka 50aad (2) ee Dastuurka.
2. Doorashada Barlamaanka Federaalka Soomaaliya iyo Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa la qabanayaa hal xilli doorasho oo midaysan shantii (5) sanaba mar iyada oo Guddigu cayimayo taariikhda ay qabsoomayso doorashada ugu yaraan boqol iyo sideetan (180) maalmood ka hor taariikhda ay codbixintu dhacayso.
3. Doorashada Golaha Wakiilada iyo Hoggaamiyaha iyo ku-xigeenka ee dowlad-goboleedka/SSC-Khaatumo waxaa la qabanayaa hal xilli doorasho oo midaysan shantii (5) sanaba mar iyada oo Guddigu cayimayo taariikhda ay qabsoomayso doorashada ugu yaraan sagaashan (90) maalmood ka hor taariikhda ay codbixintu dhacayso.
4. Doorashada Golaha Caasimadda Muqdisho, Golayaasha Deegaanka, iyo Duqa Caasimadda Muqdisho iyo ku-xigeennada, Duqa Magaalada iyo Ku-xigeenka ee degmooyinka kale ee dalka waxaa la qabanayaa hal xilli doorasho oo mideysan iyada oolaga soo hormarinayo doorashooyinka hay'adaha kale ee dastuuriga ah, Guddiga ayaana cayimaya taariikhda ay qabsoomayso doorashada ugu yaraan sagaashan (90) maalmood ka hor taariikhda ay codbixintu dhacayso.
5. Haddii laba xisbi oo ka mid ah xisbiyada qaran ay qaaddacaan doorashada la muddeeyay, xisbiyadaasi qaaddacay doorashada waxa ay xaq u leeyihiin in ay Maxkamadda Sare ee Federaalka u gudbiyaan cabashadooda la xiriirta qaadididda doorashada.
6. Guddigu waxa uu u gudbinayaa Maxkamadda Sare ee Federaalka si ay go'aan uga gaarto qabashada doorashada muddo aan ka badnayn 21 maalmood oo ka billaabata marka guddiga uu u soo gudbiyo codsigiisa.

CUTUBKA 4AAD: DOORASHOYINKA DOWLADAHA HOOSE EE

DALKA

Qodobka 19^{aad}: Nidaamka doorashada dowladaha hoose

1. Duqa Caasimadda Muqdisho, Ku-xigeennada, Duqa magaalada iyo ku-xigeenka ee degmooyinka, Golaha Caasimadda Muqdisho iyo golayaasha deegaanka ee degmooyinka dalka waxaa si toos ah, qof-iyo-cod ah, qarsoodi ah ku dooranaya muwaadiniinta codbixiyeyaasha ah ee deggan kana diiwaangashan Caasimadda Muqdisho iyo degmooyinka kale ee Dalka.
2. Murashixiinta urur/xisbi kasta ee u tartamaya Duqa Caaasimadda Muqdisho iyo ku-xigeennada, duqa magaalada iyo ku-xigeenka ee degmo kasta oo ay doorasho ka dhacayso waxaa lagu dooranayaa iyaga oo isku sidkan oo ka dhigan hal murashax, waxaana loogu kala guuleysanayaa cod hal dheeri ah ee codadka ansaxa ah ee Caasimadda Muqdisho iyo degmada loo tartamay.
3. Ururrada/xisbiyada marka ay soo gudbinayaan liisaska musharaxiinta goleyaasha deegaanka ama dowladaha hoose waa in ay fuliyaan qoondada haweenka oo ah boqolkiiba soddon (30%).
4. Degmooyinka dalka ee ay doorashadu ka qabsoomayso waa degmooyinkii jiray 31 Diseembar 1990.

Qodobka 20^{aad}: Doorashada golayaasha deegaanka ee degmooyinka dalka

1. Doorashada Golayaasha deegaanka ee degmooyinka dalka waxaa ku tartamaya ururrada/xisbiyada siyaasadda ee diiwaangashan waxaana loogu tartamayaa nidaamka mateeladda isu-dheellitiran ee liiska xiran.
2. Hannaanka Doorasho ee goleyaasha deegaanka ee degmooyinka wuxuu noqonayaa mid tix-galinaya isu dheeli tirnaanta qaybaha bulshada beelaha Soomaaliyeed ee wada daga degmooyinka doorashadu ka dhaceyso isla markaana loo xiro qoondada haweenka oo ah boqolkiiba soddon (30%).

3. Guddiga ayaa xeer-nidaamiye ku soo saaraya habraaca iyo shaxda ay ururrada/xisbiyadu raacayaan marka ay soo gudbinayaan liisaska murashaxiinta golayaasha deegaanka degmooyinka si loo dhawro dheellitirka matelaadda bulshada ee ku xusan faqradda 2aad ee qodobkan.
4. Doorashada golayaasha deegaanka ee degmooyinka oo ay ku tartamayaan Ururrada Siyaasadda waxaa ku guuleysanaya saddexda urur siyaasadeed ee hela codadka ugu badan ee ansaxa ah ee doorashooyinka golayaasha deegaanka ee degmooyinka kuwaas oo noqonaya saddexda xisbi ee uu Dalku yeelanayo sida uu dhigayo Qodobka 54 (2) ee Dastuurka KMG ah.
5. Xubnaha golayaasha deegaanka ee ku soo baxay ururro siyaasadeed aan xisbi noqon waa in ay ku biiraan mid ka mid ah saddexda xisbi ee guuleeystay.

Qodobka 21^{aad}: Shuruudaha u tartamidda doorashooyinka dowladaha hoose

1. Duqa magaalada iyo kuxigeenka duqa magaalada, iyo xubnaha golayaasha deegaanka ee degmooyinka dalka waxaa u tartami kara qofkii buuxiya shuruudaha soo socda:
 - a) In uu yahay muwaaddin JFS;
 - b) In uu yahay codbixiye ka diiwaangashan degmada uu ka tartamayo;
 - c) In taariikhda doorashada u buuxsantay 25 sano jir;
 - d) In uu ku soo galo tartanka magaca Urur/xisbi siyaasadeed.
 - e) In aanu ku dhicin xukun maxkamad awood u lihi kaga joojisay qabashada xil dowladeed ama looga qaaday xuquuqdiisa tartanka iyo codeynta doorashooyinka dambi culus awgiis;
 - f) In aanu hayn xil dowladeed kale; iyo
 - g) In uu bixiyo khidmada tartanka.
2. Qofkii loo doorto jagooyinka ku xusan faqradda 1aad ee qodobkan waxaa ka reebban muddada uu hayo xilka loo doortay:
 - a) Qabashada xil dowladeed kale aan sharcigu u oggolaan;

- b) In uu hantidiisa ka iibiyo dowladda ama ka ijaaro;
- c) In uu iibsado ama kireysto hanti dowladeed.

Qodobka 22^{aad}: Muqdisho iyo Degmooyinka Gobolka Banaadir

1. Magaala-madaxda Dalka ee Muqdisho waxa ay yeelanaysaa Golaha Caasimadda Muqdisho oo ka koobnaanaya 97 xubnood iyo Duqa Caasimadda Muqdisho iyo kuxigeennada oo ay si toos ah, qarsoodina ah u soo dooranayaan cod-bixiyeyaasha ka diiwaangashan magaalada Muqdisho.
2. Degmo kasta ee magaalo madaxda Dalka ee Muqdisho waxa ay yeelanaysaa gole deegaan oo ay si toos ah, qof-iyo-cod ah, qarsoodi ah u soo dooranayaan codbixiyeyaasha ka diiwaangashan degmada.
3. Guddoomiyaha Degmada iyo kuxigeenka guddoomiyaha degmada ee degmooyinka caasimadda Muqdisho waxaa iska dhex dooranaya Goleyaasha Deegaanka ee degmo kasta.
4. Degmooyinka Caasimadda Muqdisho waxa ay yeelanayaan laba darajo oo kala ah: (A) iyo (B) iyada oo tirada golaha deegaanka ee degmooyinka darajadoodu tahay (A) noqonayso 27 xubnood, halka tirada golaha deegaanka ee degmooyinka darajadoodu tahay (B) noqonayso 21 xubnood.
5. Darajada degmo kasta oo ka mid ah degmooyinka Caasimadda Muqdisho waxaa soojeedinaya Duqa Caasimadda Muqdisho isaga oo gudbinaya Wasiirka Arrimaha Gudaha ee Xukuumadda Federaalka Soomaaliya iyada oo ay ansixinayaan Golaha Wasiirada Xukuumadda Federaalka, Madaxweynaha JFS uu ku soo saarayo digreeto.

Qodobka 23^{aad}: Degmooyinka Dowlad-goboleedyada/SSC-Khaatumo iyo

Darajooyinkooda

1. Degmo kasta ee Dowlad Goboleedyada, SSC-Khaatumo ee waafaqsan sida ku qeexan faqradda 4aad ee qodobka 19aad ee Xeerkan waxa ay yeelanaysaa gole deegaan, duqa magaalada iyo ku-xigeenka oo ay si toos ah, qof-iyo-cod ah, qarsoodi ah ku soo doortaan codbixiyeyaasha ka diiwaangashan degmada.
2. Darajooyinka iyo tirada xubnaha gole deegaan kasta ee degmooyinka dowlad goboleedka/ SSC-Khaatumo waxaa lagu salaynayaa Xeerarka u degsan dowlad-goboleedyada ee nidaaminaya arrimaha dowladaha hoose iyada oolagu jaangoynayo degmooyinkii jiray ka hor 31 Diseembar 1990.

CUTUBKA 5AAD: DIIWAANGELINTA CODBIXIYEYAASHA

Qodobka 24^{aad}: Xaqa ka qaybgalka doorashooyinka

1. Si Muwaadiniinta JFS u adeegsadaan xaqa ka qaybgalka siyaasadda ee ku xusan Qodobka 21aad ee Dastuurka JFS, Guddigu waa in uu qaado tallaabo kasta ee lagama maarmaan u ah in muwaadiniinta Soomaaliyeed ay ka qaybqaataan doorashooyinka, isku diiwaangeliyaan codbixiye ahaan, codeeyaan doorashooyinka heerarka Dowladda ugana qayb noqdaan dhaqdhaqaaqa siyaasadeed ee nabdoon.
2. Tallaabooyinka Guddiga ee faqraddaan waxaa ka mid noqon kara:
 - a) In uu dejiyo oo fuliyo qorshe wacyigelineed ee codbixiyeyaasha;
 - b) In uu dejiyo oo suurtageliyo qaab ay dadka dhan uga qayb qaadan karaan doorashada sida diyaarin barnaamijyo dhiirrigelin ah ee xaqa ka qaybqaadashada;
 - c) In uu korjoogtayn ku sameeyo habka dimuqraadiyadeed ee xisbiyada iyo ururrada siyaasaddu u shaqeeyaan si ay u soo doortoon xubnaha uga qaybgalaya doorashooyinka;

- d) In uu muddo ku filan ku soo saaro xeer-nidaamiyeyaasha dhaqangelinta doorashooyinka iyo in uu u fududeeyo in qaybaha bulshadu ogaadaan Xeerarka lagu maamulo doorashooyinka; iyo
- e) In uu suurtageliyo hab sahlan oo lagu heli karo xogta doorashooyinka iyo qaababka muwaaddinku uga qaybqaadan karo.
- f) In Guddigu xubnihiisa iyo dhammaan masuuliyiinta, hawl-wadeennada iyo shaqaalihiiisa ku tababaro dhaqangelinta Xeerarka iyo dhowrista anshax doorashada.

Qodobka 25^{aad}: Mabaadi'da Diiwaangelinta Codbixiyaha

1. Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxa ay yeelanaysaa diiwaanka codbixiyeyaasha dalka oo uu diyaarinayo Guddigu oo ay ku jiraan dhammaan codbixiyeyaasha JFS.
2. Diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha waxaa ka mas'uul ah Guddiga waxa uuna sameynayaa diiwaanka codbixiyeyaasha oo lagu diiwaan-gelinayo qof kasta oo buuxiya shuruudaha diiwaan-gelinta codbixiyaha.
3. Guddiga ayaa mas'uul ka ah diiwaan-gelinta, kaydinta xogta diiwaanka iyo xafidaadda xogta ku jirta diiwaanka si waafaqsan Xeerkan iyo Xeerka Dhowrista Xogta.
4. Codbixiyuhu waxa uu codkiisa ka dhiibanayaa maalinta doorashada meesha uu iska diiwaangeliyey.
5. Codbixiyuhu waxa uu xaq u leeyahay in uu helo marka la diiwaangeliyo Kaarka diiwaan-gelinta codbixiyaha oo ay ku dhameystiran tahay faahfaahinta ku xusan Qodobka 29^{aad}, Faqrada (2) ee Xeerkan.
6. Guddigu doorasho kasta ee golayaasha deegaanka waa in ay cusbooneysiyaan diiwaanka codbixiyeyaasha kaasoo lagu geli doono doorashooyinka heerarka kale ee Dowladda.
7. Muwaadin kasta ee doonaya in uu isku sharraxo jago loo tartamayo ama doonaya in uu codeeyo waa in uu yahay codbixiye diiwaangashan.

8. Muwaadin kasta hal mar ayuu isku diiwaangelin karaa codbixiye ahaan.
9. Diiwaangelinta codbixiyaasha, wixii aan halkan lagu sheegin, waxaa nidaaminaya xeer gaar ah oo Guddigu soo saaro.

Qodobka 26^{aad}: Shuruudaha diiwaan-gelinta codbixiyaha

1. Waxaa codbixiye ahaan isku diiwaangelin kara qof kasta oo muwaadin Soomaali ah oo gaaray da'da 18 sano waqtiga diiwaan-gelinta.
2. Diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha waxaa ka reebban:
 - a) Muwaadin kasta oo aan xiskiisku dhammeyn;
 - b) Maxaabiista xukuman ama xabsi ugu jira dambi uu galay awgeed;
 - c) Dadka ajaanibta ah ee dalka ku sugan;
 - d) Muwaadinka ay maxkamad awood u leh ku ridday xukun kama dambays ah oo la xiriira dambi doorasho shantii sano ee la soo dhaafay; ama
 - e) Qofka xukun maxkamad awood u leh looga joojiyay codeynta.
3. Qofna xaq uma lahan in uu isku diiwaangeliyo hal mar kabadan, sidoo kale xaq uma lahan in uu hal mar kabadan codeeyo.

Qodobka 27^{aad}: Fulinta Diiwaan-gelinta codbixiyaha

1. Doorashooyinka oo idil ee JFS waxaa ka codayn kara oo kaliya codbixiyeyaasha isku diiwaangeliyay in ay codkooda dhiibtan.
2. Diiwaan-gelinta codbixiyeyaashu waa lacag la'aan lagumana xiri karo lacag ama shuruud kale oo aan ahayn shuruudaha ku xusan Qodobka 26^{aad} ee Xeerkan.
3. Guddigu marka uu fulinayo diiwaangelinta codbixiyeyaasha si Xeerkan waafaqsan. waa in uu adeegsadaa habka gaarka ah ee aqoonsiga codbixiyaha (Unique Biometric Voter identification).
4. Si loo fuliyo diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha, Guddigu waxa uu shaqaaleysiinayaa shaqaale xirfad iyo waayo-aragnimo u leh hawlaha diiwaan-gelinta.

5. Guddiga ayaa ka mas'uul ah habeynta, dhaqan-gelinta iyo daabacaadda liiska codbixiyeyaasha.
6. Guddigu waxa ay soo saari karaan xeer-nidaamiyeyaal, go'aamo, habraacyo iyo amarro lagu dhaqan-gelinayo diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha.

Qodobka 28^{aad}: Bilawga Diiwaan-gelinta Codbixiyeyaasha

1. Guddigu ka hor inta aysan shaacinin waqtiga la bilaabay diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha iyo muddada ay soconeyso, waxa ay wargelinayaan jadwalka diiwaangelinta Madaxda qaranka iyo madaxda xisbiyada ama ururrada siyaasadeed ee tartamaya.
2. Guddigu waa in uu diyaariyaa macluumaadka muhiimka ah ee la xiriira diiwaan-gelinta una bandhigaa dadweynaha isagoo isticmaalaya warbaahinta iyo baraha bulshada ee kala duwan ee dalka.
3. Si dadweynaha Soomaaliyeed u fahmaan diiwaangelinta, Guddigu waa in ay baraan kuna wacyigeliyaan muwaadiniinta Soomaaliyeed muhiimadda diiwaangelintu ay leedahay iyo sida la isku diiwaangelinayaba.
4. Si loo gaaro nuxurka faqrada 2^{aad} ee qodobkani tilmaamayo, Guddigu waa in uu diyaariyaa barnaamijyo wacyigalineed oo codbixiyaha lagu barayo diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha iyo doorashooyinka.
5. Guddiga ayaa qorshaynaya xarumaha/goobaha diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha ee dalka iyaga oo tixgalinaya duruufaha jira markasta iyo meelkasta.
6. Xisbiyada/ururrada siyaasaddu waxa ay u soo dirsan karaan wakiillo goobaha diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha si ay u la socdaan in nidaamka diiwaan-gelintu waafaqsan yahay Xeerka iyo in aysan jirin wax kala takoorid ah ama gabood-fal ah oo muwaaddiniinta qaar looga reebayo diiwaan-gelinta sifo aan Xeerka waafaqsanayn.

Qodobka 29^{aad}: Xogta codbixiyaha

1. Waxaa jiraya foomka diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha oo asaas u noqonaya diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha kaasoo ka koobnaanaya xogtan:
 - a) Magaca codbixiyaha oo afaran waafaqsanna aqoonsiga qofka haddii uu jiro;
 - b) Taariikhda uu dhashay codbixiyuhu iyo meesha uu ku dhashay;
 - c) Lab ama dheddig midka uu yahay codbixiyuhu;
 - d) Deegaanka (Tuulo, Degsiimo, xaafad) uu ka deggan yahay degmada;
 - e) Saxiixa codbixiyaha ama tilmaan muujinaysa codbixiyaha aan saxiixi karayn;
 - f) Tirsiga (lambarka) lagu diiwaan-galiyay codbixiyaha;
 - g) Tirsiga aqoonsiga codbixiyaha haddii uu leeyahay.
2. Kaarka codbixiyaha waxaa waajib ah in ay ka muuqato xogtan hoose:
 - a) Magaca codbixiyaha oo afaran;
 - b) Sawirka codbixiyaha;
 - c) Lambarka tixraaca diiwaan-gelinta codbixiyaha;
 - d) Taariikhda uu dhashay codbixiyuhu;
 - e) Taariikhda la diiwaangeliyay codbixiyaha
 - f) Lab iyo dheddig midka uu yahay;
 - g) Goobta diiwaangelinta ee uu codbixiyuhu iska diiwaangeliyay; iyo
 - h) Xogtii kale ee Guddigu uu muhiim u arko.

Qodobka 30aad: Kaalinta Ururrada/Xisbiyada, Goobjoogeyaasha & Saxaafadda

ee la xiriirta Diiwaangelinta

1. Xisbiyada/ururrada siyaasaddu waxa ay u soo dirsan karaan wakiillo goobaha diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha si ay u la socdaan in nidaamka diiwaangelintu waafaqsan yahay Xeerka iyo in aysan jirin wax kala takoorid ah ama gabbood-fal

ah oo muwaaddiniinta qaar looga reebayo diiwaangelinta sifo aan Xeerka waafaqsanayn.

2. Ururka/xisbiga waa in ay soo magacaabaan wakiilladooda afar iyo toban (14) maalmood ka hor waqtiga diwaan-gelinta.
3. Guddigu waxa uu siinayaa kaarka aqoonsiga wakiilnimo wakiillada ururrada/xisbiyada siyaasadda.
4. Guddigu waxa uu la saxiixanayaa wakiillada ururrada/xisbiyada heshiish, in uu wakiil kasta xushmaynayo anshaxa goobta diiwaan-gelinta.
5. Guddigu waxa uu ka saari karaa goobta diwaan-gelinta wakiilkii ku kaca falal lid ku ah anshaxa iyo amniga goobta.
6. Goob-joogeyaal ka socda gudaha iyo dibadda oo oggolaansho ka haysta Guddiga ayaa kor- joogtayn kara hawsha diiwaan-gelinta waana in ay sitaan kaarka aqoonsiga ee Guddigu ugu talagalay.
7. Goob-joogeyaashu waxa ay tegi karaan goob kasta oo diwaan-gelin laga samaynayo, iyaga oo raacaya hagayaasha (guidelines) Guddiga Doorashooyinka.
8. Saxaafadda maxaliga ah iyo midda caalamiga ahi waxa ay la socon karaan, isla markaana baahin karaan hawlaha diiwaan-gelinta cod-bixiyeyaasha.
9. Saxaafadda ka haysata oggolaansho Guddiga, waxa ay geli karaan goobaha diiwaan- gelinta wakhtiyada ay shaqadu socoto, waana in ay sitaan kaararka aqoonsiga isla markaana dhowraan xeerarka iyo hab-dhaqanka Anshaxa Saxaafadda.

Qodobka 31aad: Dhisidda Guddiga Xallinta Cabashooyinka Diiwaangelinta

Codbixiyeyaasha:

1. Xeerkani waxa uu asaasayaa Guddiga Xallinta Cabashooyinka Diiwaangelinta Cod- bixiyeyaasha oo awood u leh go'aan ka gaaridda cabashooyinka la xiriira diwaan-gelinta cod-bixiyeyaasha.
2. Guddiga Xallinta Cabashooyinka Diwaangelinta Codbixiyeyaasha ee maaamul, waxaa saldhig u ah Xarunta Guud ee Guddiga Doorashooyinka.
3. Guddiga Xallinta Cabashooyinka waxa uu ka kooban yahay todobo (7) xubnood oo kala ah:
 - a. Saddex xubnood oo ka tirsan Guddiga.
 - b. La-taliyaha arrimaha xeerka ee Guddiga.
 - c. Madaxa Waaxda diiwaan-gelinta Guddiga.
 - d. Madaxa Waaxda Hawl-gelinta (operations) ee Guddiga.
 - e. Madaxa Waaxda Farsamada (IT) ee Guddiga.
4. Inta ay socoto diiwaangelinta codbixiyeyaasha waxa ay xubnaha Guddiga Xallinta Cabashooyinka Diwaangelinta ee maamul, ka hawl-geli karaan kolba gobolka ay ka socoto diwaan-gelinta, iyaga oo cabashooyinka soo gaara go'aan uga gaaraya muddo aan ka badnayn todobo (7) maalmood.

Qodobka 32^{aad}: Kaarka Codbixinta

1. Kaarka codbixintu waa in uu yahay laf ama wax u dhigma aan si fudud loo been abuuri karin, waxna looga bedeli karin isla markaana aan si fudud u duugoobayn.
2. Codbixiye kasta oo uu ka lumo ama ka xumaado kaarka codbixintu, waxa uu soo wargelinayaa xarunta ugu dhow halka uu iska diiwaan-geliyay ama xarunta dhexe ee Guddiga.
3. Mas'uuliyiinta Guddiga ee qaabilsan diiwaan-gelintu marka ay soo gaaraan wargelinta ku xusan faqrada (2) ee Qodobkan, waa in ay diyaariyaan kaar

codbixineed oo cusub lehna xogtii iyo tixraacii kaarkii hore ee lumay ama ka xumaaday codbixiyaha marka uu bixiyo khidmadda cusboonaysiinta ee uu Guddigu xaddido.

4. Codbixiyaha uu ka xumaado kaarku waxa uu xaq u leeyahay in loo beddelo marka uu keeno kaarkii ka xumaaday ama caddaynta kaarka ka lumay soddon maalmood (30) ka hor maalinta codbixinta.
5. Qofka kasta oo hela kaarka codbixiye ee lumay waxaa ku waajib ah in uu geeyo saldhigga boolis ee ugu dhow, Dowladda Hoose ama Xafiiska Guddiga ee ugu dhow.

Qodobka 33^{aad}: Dhawrista Xogta Codbixiyaha

1. Xogta diiwaanka codbixiyuhu waa sir gaar u ah JFS iyo codbixiyaha is-diwaan-geliyey, waxaana kaydinaya Guddiga oo ku ilaalinaya dalka gudihiisa.
2. Ilaalinta xogta diiwaanka codbixiyuhu waa waajib, waxaana reebban in sifo aan Xeerka waafaqsanayn looga faa'iidaysto.
3. Qofkasta oo sifo aan Xeerkan iyo Xeerarka kale ee dalka waafaqsanayn u bixiya xogta, wax uga beddela ama si kale uga faa'iidaysta waxaa uu mutaysanayaa cigaabta ku xusan Xeerka Cigaabta Guud ee la xiriira bixinta sirta JFS.
4. Xogta cod-bixiyaha waa sir, cidna lalama wadaagi karo, hase yeeshee waxaa lagu bixin karaa oo keliya haddii uu sharci sidaas waajibinayo ama amar ay soo saartay Maxkamad awood u leh.

Qodobka 34^{aad}: Soo-saarista liiska codbixiyeyaasha

1. Marka la dhameystiro diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha, Guddigu waxa uu soo saarayaa liis kumeel-gaar ah muddo laba bilood gudahood ah.
2. Markii Guddigu sixitaan iyo dib-u-eegis ku sameeyo liiska ku-meel-gaarka ah, lana diiwaan-geliyo wixii is-beddel ah ee lagu sameeyay, Guddigu waxa uu diyaarinayaa liis kama-dambeys ah oo noqonaya midka la faafinayo laguna codeynayo.

3. Guddigu waxa ay la wadaagi doonaan liiska kama danbeysta ah Wasaaradda Arrimaha Gudaha iyo Ururrada/Xisbiyada siyaasadda muddo soddon (30) maalmood ka hor maalinta doorashada.

CUTUBKA 6AAD: MURASHAXIINTA IYO OLOLAHA

DOORASHOYINKA EE URURRADA /XISBIYADA SIYAASADDA

Qodobka 35^{aad}: Ururrada/Xisbiyada siyaasadda ee ka qaybgelaya

Doorashooyinka

1. Murashixiinta ay soo xuleen Ururrada/xisbiyadda ayaa uga qeyb-galaya doorashooyinka kuraasta loo tartamayo.
2. Ururradu/xisbiyaddu marka ay soo xulayaan murashaxiinta uga qeyb-galaysa doorashooyinka waa in ay dhawraan tixgaliyaana isu-dheellitirnaanta saami-qaybsiga bulshada Soomaaliyeed.
3. Xisbiyadu marka ay soo xulayaan murashaxiinta doorashooyinka uga qeyb-galaya waa in ay fuliyaan qoondada haweenka oo ah ugu yaraan ah boqolkiiba sodon (30%) xubnaha la dooranayo ee liisaska xisbi kasta, iyada oo saddexdii kursi-ba mid kamid ah ay haween kali ah ku tartamayaan.
4. Ururradu/xisbiyadu waa in ay ilaaliyaan matelaadda qaybaha bulshada markay sameynayaan liiska murashaxiinta,
5. Guddiga ayaa hubinaya liisaska ururradu/xisbiyadu ay u soo sharraxayaan golayaasha kala duwan ee loo tartamayo in ay yihiin kuwa dheellitiran sida ku xusan faqradaha 3aad, 4aad iyo 5aad ee qodobkan, iyaga oo raacaya xeer-nidaamiye uu Guddigu soo saaray.

Qodobka 36^{aad}: Murashaxiinta Doorashooyinka

1. Qof kasta oo Soomaali ah oo buuxiyay shuruudaha sharcigu tilmaamay waxaa uu xaq u leeyahay in la doorto waxna uu doorto, sida ku cad qodobka 21 (2) ee Dastuurka.
2. Musharaxdoorasho u taagan waxaa noqon kara qof kasta oo shuruudaha murashaxnimada buuxiyay isla markaana uu urur/xisbi soo sharraxay.
3. Ururrada siyaasadeed ama xisbi siyaasadeed kasta marka uu magacaabay murashaxiintooda uga qeybgalaya jagooyinka doorashada ee loo tartamayo waxa ay raacayaan dastuurradooda, Xeerkan, Xeerka xisbiyada siyaasadda iyo Xeerarka Guddiga.
4. Xubnaha ciidamada qalabka-sida, shaqaalaha dowladda, diblomaasiyiinta, xubnaha guddiyada madaxa-bannaan iyo hay'adaha madaxa-bannaan iyo xubnaha bahda garsoorka looma soo sharrixi karo doorasho haddii aysan keenin caddeyn shaqo ka tagis lix (6) bilood ka hor maalinta doorashada.
5. Shaqo-ka-tegidda ama is casilaadda ku xusan faqrada (4) ee qodobkan waa in ay soo caddeyso hay'addii uu ka tirsanaa helidda ogeysiinta shaqo ka tegista.
6. Qofna looma diidi karo in uu ka qaybqaato doorashada si waafaqsan Xeerkan oo ay ka mid tahay in uu iska casilo jago kasta ee ka hor istaagi karta ka qaybgalka doorashada.

Qodobka 37^{aad}: Shuruudaha doorashada Madaxweynaha

1. Murashaxa xilka Madaxweyne ee Jamhuuriyadda Federaalku waa in ay buuxiyaan shuruudaha ku xusan Dastuurka Federaalka Soomaaliya.
2. Murashax kasta ee u tartamaya xilka Madaxweynaha Dowladda Federaalka waa in saddexdii sano ee u dambeysay murashaxnimadiisa ka hor aysan Maxkamadi ku ridin xukun culus oo ciqaab ah oo kama-dambays ah oo aan ka yarayn shan sano.

3. Murashax kasta ee u tartamaya xilka Madaxweynaha waa in uu soo gudbiyo qoraal shakhsi ah oo caddeynaya in uu aqbalay murashaxnimada uu xisbigu u soo sharraxay iyo in uu dhawrayo Xeerarka iyo anshaxa doorashooyinka dalka.
4. Murashax kastaa waa in uu bixiyo khidmadda tartanka.

Qodobka 38^{aad}: Shuruudaha doorashada Hoggaamiyaha iyo ku-xigeenka ee

dowlad goboleedka/SSC-Khaatumo

1. Murashixiinta jagada Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeen ee dowlad-goboleedyada, SSC-Khaatumo waa in ay buuxiyaan shuruudaha Dastuurka dowlad-goboleedka ee aan ka hor-imaanayn Dasuurka JFS.
2. Murashax kasta ee u tartamaya xilka Hoggaamiye iyo Ku-xigeenka Dowlad Goboleed/SSC-Khaatumo waa in saddexdii sano ee u dambaysay murashaxnimadiisa ka hor aysan Maxkamadi ku ridin xukun culus oo ciqaab ah oo kama-dambays ah oo aan ka yarayn shan sano.
3. Murashax kasta ee u tartamaya xilka Hoggaamiyaha iyo ku-xigeenka ee dowlad goboleedka/ SSC-Khaatumo waa in uu soo gudbiyo qoraal shakhsi ah oo caddeynaya in uu aqbalay murashaxnimada uu xisbigu u soo sharraxay iyo in uu dhawrayo Xeerarka iyo anshaxa doorashooyinka dalka.
4. Murashax kastaa waa in uu bixiyo khidmadda tartanka.

Qodobka 39^{aad}: Shuruudaha Murashaxiinta labada Gole ee BJFS

1. Murashaxiinta u tartamaya xubnaha labada Gole ee Baarlamaanka Federaalku waa in ay buuxiyaaan shuruudaha Dastuurka oo tilmaamaya qofka kamid noqonaya xubnaha Baarlamaanka federaalka una dhigan sidan:
 - a) In uu yahay muwaadin u dhashay Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo codbixiye ahaan u diiwaangashan;

- b) Xiskiisku dhan yahay;
 - c) Da'diisuna ka yarayn 25 jir;
 - d) Waa in uu kamid yahay codbixiyeyaasha ku jira Diiwaanka codbixiyaha;
 - e) Leeyahay ugu yaraan aqoon dugsi sare ama waayo aragnimo u dhiganta;
 - f) Waa inuu iska casilaa xil kasta oo dowladeed sida: hay'adaha amniga ee kala duwan, shaqaalaha dowladda, diblomaasiyiinta, guddiyada madaxa-bannaan iyo hay'adaha madaxa-bannaan iyo xubnaha bahda garsoorka lix (6) bilood ka hor gudbinta murashaxnimadiisa.
2. Iyada ooaan waxba loo dhimmayn shuruudaha ku xusan faqrada (1) ee qodobkan, murashaxa u tartamaya doorashooyinka Baarlamaanka waa in aan shantii sano ee u danbeeyay aanu ku dhicin xukun cigaab oo kama-dambeys ah.
 3. Qof kasta oo Murashax Baarlamaan ahi waa in uu soo gudbiyo qoraal shakhsi ah oo caddeynaya in uu aqbalay murashaxnimada xisbigu u soo sharraxay iyo in uu dhawrayo Xeerarka iyo anshaxa doorashooyinka dalka.
 4. Musharixiinta u tartamaya xubinnimada labada Gole ee BJSF waa in ay bixiyaan khidmadda tartanka.

Qodobka 40^{aad}: Shuruudaha murashixiinta Golayaasha Wakiillada dowlad-goboleedka/SSC-Khaatumo iyo Golaha Caasimadda Muqdisho

1. Murashixiinta u tartamaya xubnaha golayaasha wakiillada ee dowlad-goboleedyada, ssc-khaatumo waa in ay buuxiyaan shuruudaha ku xusan Dastuurka dowlad-goboleedka/ SSC-Khaatumo ee aan ka hor-imaanayn Dastuurka JFS.
2. Qof kasta oo murashax u ah Gole Wakiillo Dowlad Goboleed/SSC-Khaatumo, ama Golaha Caasimadda Muqdisho waa in uu soo gudbiyo qoraal shakhsi ah oo caddeynaya in uu aqbalay murashaxnimada xisbigu u soo sharraxay iyo in uu dhawrayo Xeerarka iyo anshaxa doorashooyinka dalka.

3. Musharaxiinta u tartamaya xubinnimada golayaasha wakiillada dowlad-goboleedkasta/ SSC-Khaatumo iyo Golaha Caasimadda Muqdisho waa in ay bixiyaan khidmadda doorashada.

Qodobka 41^{aad}: Khidmadaha murashaxiinta Doorashada

Murashax kasta ee u tartamaya xilalka hoos ku cad waa inuu bixiyaa khidmadda ku hor qoran oo aan celin lahayn taasi oo lagu shubayo khasnadda midaysan ee Dowladda Federaalka:

- a. Xilka Madaxweynaha Jamhuuriyadda Konton kun (50,000) oo Doollarka Federaalka Maraykanka ah ama shillin Soomaali u dhigma;
- b. Xilka Hoggaamiyaha dowlad-goboleedka/ SSC-Khaatumo Soddon kun (30,000) oo Doollarka Maraykanka ah ama shillin Soomaali u dhigma;
- c. Xilka Hoggaamiye ku-xigeenka dowlad-goboleedka/SSC-Khaatumo Shan iyo toban kun (15,000) oo goboleedka Doollarka Maraykanka ah ama shillin Soomaali u dhigma;
- d. Xilka Duqa Caasimadda Muqdisho Soddon kun (30,000) oo Doollarka Maraykanka ah ama shillin Soomaali u dhigma;
- e. Xilka ku-xigeenka Duqa Caasimadda Shan iyo toban kun (15,000) oo Muqdisho Doollarka Maraykanka ah ama shillin Soomaali u dhigma;
- f. Duqa degmada iyo ku-xigeenka Laba boqol iyo konton (250) oo Doollarka Maraykanka ah ama shillin Soomaali u dhigma;
- g. Xilka xubinnimada Barlamaanka Federaalka toban kun (10,000) oo Doollarka Soomaaliya Maraykanka ah ama shillin Soomaali u dhigma;
- h. Xilka xubinnimada Golaha Wakiilada dowlad-goboleed/ SSC-Khaatumo kun (1,000) oo Doollarka Maraykanka goboleedka ah ama shillin Soomaali u dhigma;
- i. Xilka xubinnimada Golaha Caasimadda kun (1,000) oo Doollarka Maraykanka Muqdisho ah ama shillin Soomaali u dhigma;

j.Xilka xubinnimada goleyaasha deegaanka Boqol (100) oo Doolarka Maraykanka ah ama shillin Soomaali u dhigma;

Qodobka 42^{aad}: Soo-gudbinta liiska Murashaxiinta

1. Ururrada siyaasadda ama xisbiyadu waa in ay soo gudbiyaan liiska murashaxiinta ururkooda/xisbigooda uga qeyb-galaya doorashooyinka loo tartamayo 120 (Boqol iyo labaatan) oo maalmo shaqo ah ka hor maalinta doorashada golaha loo tartamayo.
2. Qoraalka ururrada ama xisbiyadu ku soo gudbinayaan murashaxiintooda waa in ay ku soo caddeeyaan, magaca murashaxa oo afaran, magaca hooyada oo afaran, da'diisa iyo deegaanka uu deggan yahay.
3. Dhammaan xisbiyada siyaasadda waa in ay si cad ugu soo Muujiyaan Murashaxiintooda Madaxweyne ee Dowladda Federaalka, Liiska Musharixiinta ay u soo gudbinayaan Guddiga.
4. Liiska murashaxiinta ururrada ama xisbiyadu u soo gudbinayaan Guddiga waxaa waajib ah in la soo raaciyo: -
 - a) Caddeymaha Murashax kasta ku muujiyey in uu oggolyahay murashaxnimada la soo gudbiyay iyo in uu ixtiraamayo Xeerarka iyo anshaxa doorashooyinka;
 - b) Go'aanka ururku ama xisbigu ku ansaxiyay murashaxiinta doorashooyinka uga qeybgalaysa; iyo
 - c) Warqadda caddeynta lacag qabashada khidmadda.
5. Muran iyo khilaaf kasta oo ku saabsan xulista ama soo-gudbinta liiska murashaxiinta kaas oo ka dhex dhasha urur ama xisbi gudihiisa waxaa loo raacayaa si waafaqsan xeerka ururrada iyo xisbiyada siyaasadda.
6. Guddigu waxa uu hubinayaa in ururku ama xisbigu uu u soo xulay murashaxiintiisa si waafaqsan dastuurka u dhigan Xisbiga/ururka, Xeerkan, xeerka xisbiyada siyaasadda iyo Xeerarka doorashooyinka.

7. Urur/xisbi kasta marka uu soo gudbinaayo liiska murashaxiinta waxaa ku waajib ah in uu soo gudbiyo qoondada haweenka ee boqolkiiba soddon (30%), isaga oo xaqiijinaya in saddexdii kursiba mid ka mid ah uu haween yahay.

Qodobka 43^{aad}: Hubinta iyo Kala Saarista Murashaxiinta

1. Xisbiyada/ururrada siyaasadda waxaa waajib ku ah in ay si caddaalad ah u kala saaraan murashaxiinta marka ay soo xulayaan.
2. Xisbiyadu/ururradu waa in ay hubiyaan in xubnaha ay soo sharraxayaan buuxiyeen shuruudaha xeerku tilmaamay isla markaana xilka iyo mas'uuliyadda loo idmanayo u gudan karaan si hufan oo habboon.
3. Guddigu marka ay helaan liiska murashaxiinta ururrada ama xisbiyadu soo gudbiyeen waa in ay qof qof u hubiyaan in murashaxiinta la soo gudbiyay buuxiyeen shuruudihii loo baahnaa.
4. Haddii xubno/xubin liiska ka mid ahi aysan buuxin shuruudaha murashaxnimo, Guddigu, waxa uu muddo 6 maalmood gudahood oo ka bilaabanta marka ay helaan liiska ku ogeysiinayaan xisbigii/ururkii u soo gudbiyey in uu muddo 14 maalmood ah ku soo dhammaystiro shuruudaha dhimman ama murashaxa/murashaxiinta beddelkiisa/kooda ku keeno.
5. Marka uu hubiyo shuruudaha murashaxiinta ee uu ku qanco Guddigu waxaa uu si rasmi ah u shaacinayaa liiska murashaxiinta ee loo soo gudbiyay.
6. Guddiga iyo xafiisyada doorashooyinka ee hoos yimaada waa in ay goob kasta oo codbixineed gaarsiyaan nuqullada liisaska murashaxiinta doorashada ee ka sharraxan xisbiyada/ururrada siyaasadda ee tartamaya.

Qodobka 44^{aad}: Astaamaha tartanka doorashooyinka

1. Urur/xisbi siyaasadeed kasta waxa uu yeelanayaa sumad u noqonaya astaan u gaar oo lagu aqoonsado.
2. Astaamaha ururrada iyo xisbiyaddu waa in ay kala duwanaadaan oo ururna/xisbina uusan isticmaalin astaan urur ama xisbi kale.
3. Astaantu waa in ay noqoto mid gaar ah oo muujinaysa summadda aqoonsiga Ururka ama xisbiga. Waxaa reebban in ay ka muuqato calaamad dowladeed, mid qabyaaladeed iyo mid dariiqo ama astaanta ururka ama xisbiga.
4. Murashaxiinta u tartamaya doorashooyinka ee uu Guddigu shaaciyay si waafaqsan faqradda 5aad ee qodobka 43^{aad} ee Xeerkan, waxa ay xaq u leeyihiin in la ilaaliyo xuquuqdooda murashaxnimo si waafaqsan Xeerarkadalka.

Qodobka 45^{aad}: Ololaha Doorashooyinka

1. Ololaha doorashooyinka waxaa maamulaya Guddiga oo u qoondaynaya xisbiyada/ururrada siyaasadda doorashooyinka ku loolamaya wakhtiga iyo maalmaha ololaha ay kala yeelanayaan.
2. Ololaha doorashadu waxaa uu bilaabanayaa 45 maalmood ka hor maalinta loo cayimay qabsoomidda doorashooyinka waxa uuna dhammanayaa 48 saac ka hor taariikhda doorashooyinka.
3. Guddiga ayaa go'aaminaya sida ay xisbiyadu/ ururrada ololaha u kala galayaan iyo maalmaha ay kala yeelanayaan iyaga oo qiimaynaya xaaladaha kala duwan ee ku gaadaaman doorashooyinka.
4. Guddiga waxaa ku waajib ah in ay siiyaan xisbiyada/ururrada ku tartamaya doorashooyinka tiro maalmo ah oo isla'eg haddii ay timaaddo in maalmo kala duwan loo qoondeeyo.
5. Wasaaradaha/hay'adaha ay khusayso waxaa waajib ku ah in ay ku dhaqmaan jadwalka wakhtiyaysan ee Guddigu soo saareen uguna kala qoondeeyeen

xisbiyada/ururrada siyaasadda sida ay u kala yeelanayaan maalmaha ololaha doorashooyinka.

Qodobka 46^{aad}: Tabeelayaasha iyo Halku-dhigyada

1. Tabbeelayaasha (boorarka), waraaqaha halku-dhigyada ee ololaha doorashooyinka iyo farriimaha kala duwan ee urur ama xisbi ama musharaxugu talo galay ololaha waxaa xeernidaamiye ka soo saaraya Guddiga.
2. Haddii tabeelayaasha iyo waraaqaha halku-dhigyadu xanbaarsanyihiin waxyaabo ka soo horjeeda Xeerarka doorashooyinka iyo kuwa anshaxa, Guddigu waa ay joojinayaan mana oggolaanayaan.
3. Tabeelayaasha, waraaqaha halku-dhigyada ee ololaha iyo fariimaha kale ee la xiriira doorashooyinka wax cashuur ah lagama qaadayo.
4. Tabeelayaasha iyo waraaqaha ololaha doorashooyinka loogu talo galay laguma dhajin karo lagumana xiri karo goobaha cibaadada, waxbarashada, caafimaadka, gaadiidka dowladda, xafiisyada dowladda, xafiisyada Guddiga iyo xarumaha diblomaasiyiinta.

Qodobka 47^{aad}: Waxyaabaha ka Reebban Ololaha

1. Waxaa reebban in ololaha doorashada lagu qabto goobaha cibaadada, waxbarashada, caafimaadka, gaadiidka dowladda, xafiisyada dowladda, xafiisyada Guddiga iyo xarumaha diblomaasiyiinta.
2. Isku soo baxyada iyo kulamada ururrada ama xisbiyadu ay qabsanayaan waqtiga ololaha waxaa ka reebban in loo qaato hub, labis ciidan ama wax u eg, marka laga reebo ciidamada ammaanka.
3. Waxaa reebban haddalada xanafta leh ee bulshada Soomaaliyeed kala fogaynaya waxna u dhimaya dhaqanka, diinta, nabadgalyada iyo danta guud ee ummadda Soomaaliyeed.

4. Waxaa ka reebban xisbiyada/ururrada siyaasadda in ay ku ololeeyaan arrimo qabiil iyo kuwo diimeed.
5. Waxaa reebban in urur ama xisbi gaar ahi hantida ummada u adeegsado ololaha doorashooyinka.
6. Ururrada/xisbiyadu si siman ayey u isticmaalayaan warbaahinta Dowladda iyo fagaarayaasha lays kugu soo baxo muddada ololaha doorashadu socoto.
7. Ururrada/xisbiyada ku tartamaya doorashooyinka waxaa ka reebban oo mamnuuc ka ah in ay dhaqaale shisheeye u isticmaalaan ololaha Doorashooyinka sida uu qabo xeerka xisbiyadu.
8. Urur/xisbi kasta oo ay ku caddaato in uu dhaqaale shisheeye ku isticmaalay ololihiisa waxaa la tiigsanayaa xeerka, iyada oo diiwaan-gelinta xisbinnimo lagala noqonayo si waafaqsan xeerka xisbiyada siyaasadda iyo Xeer-nidaamiyeyasha Guddiga.
9. Waxaa ka reebban xubnaha hay'adaha amniga ee kala duwan, shaqaalaha dowladda, diblomaasiyiinta, guddiyada madaxa-bannaan iyo hay'adaha madaxa-bannaan iyo xubnaha bahda garsoorka inay ka qaybgalaan ololaha doorashooyinka.

Qodobka 48^{aad}: Warbaahinta iyo Doorashooyinka

1. Warbaahinta waxaa ku waajib ah xilliga doorashooyinka in ay tabiyaan warar isku-dheeli-tiran oo ka maran been abuur, nacayb, kicin iyo wax kasta oo wadajirka umadda Soomaaliyeed waxyeelaya dhaawacayana nabadgalyada dalka.
2. Warbaahinta waxaa kaalintoodu tahay baahinta barnaamijyada iyo fariimaha wacyigalinta ee ku saabsan doorashooyinka si dadweynaha Soomaaliyeed u helaan xogta ay u baahanyihiin ee la xiriira doorashooyinka.
3. Warbaahintu ma tabin karto warar la xiriira natiijada doorashooyinka oo aan Guddiga ka soo bixin.

4. Warbaahintu waxa ay wararka ku saabsan geedi-socodka doorashooyinka iyo natiijada doorashooyinka ka qaadan karaan keliya Guddiga.
5. Warbaahintu waxa ay ku dhaqmayaan xeerka hab-dhaqanka saxaafada ee xilliga doorashooyinka oo Guddigu soo saaro.

CUTUBKA 7AAD: DIYAAR-GAROWGA DOORASHOYINKA IYO

CODBIXINTA

Qodobka 49^{aad}: U Diyaar Garowga Dawlaha Doorashada

1. Guddigu waxa ay diyaarinayaan jadwal muddaysan oo si cad u tilmaamaya qorshaha hawl-galka doorashooyinka.
2. Guddigu waxa ay siinayaan tababarro ku filan shaqaalaha iyo hawl-wadeenada ka hawl-galaya goobaha doorashooyinka.

Qodobka 50^{aad}: Diyaarinta Agabka Doorashooyinka

1. Guddigu waxa uu diyaarinayaa agabka muhiimka u ah doorashooyinka ee ku xusan qodobka 51aad ee Xeerkan iyo agabkii kale ee loo baahdo si howsha doorashooyinku ugu qabsoonto sida uu sharcigu tilmaamay.
2. Agabka doorasho ee ku xusan faqrada (1) ee qodobkan, Guddiga waxa ay ku bixin karaan qandaraas furan oo loo siman yahay loona maamulay si daah-furnaani iyo caddaalad ah, waafaqsanna Xeerka Iibka iyo Qandaraasyada Qaranka.
3. Qandaraaslaha ku guulaysta qandaraaska furan, Guddigu waxa uu la gelayaa heshiis qandaraas muddaysan oo lagu caddeeyay nooca iyo baaxadda qandaraaska, muddada lagu keenayo agabka iyo sida loo bixinayo lacagta. Haddii xaalado degdeg ah soo baxaan waxaa loo noqonayaa Xeerka Iibka iyo Qandaraasyada Qaranka.

4. Xubnaha Guddiga, qoysaskooda iyo meheradahooda ganacsiba waxaa ka reebban in ay ka qeybgalaan ama dan ganacsi ku yeeshaan qandaraasyada ay bixiyaan Guddigu.

Qodobka 51^{aad}: Waraaqaha Codbixinta

1. Waraaqaha codbixinta waa in lagu soo daabacaa astaamaha xisbiyada/ururrada siyaasadda iyo shaqsiyaadka sida tooska loo dooranayo ee doorashooyinka ka qaybgelaya.
2. Waraaq codbixin waliba waa in ay leedahay meel bannaan oo loo asteeyay in codbixiyuhu codkiisa ku muujin karo.
3. Waraaqaha cod-bixintu waa in ay noqdaan kuwo leh astaamo qarsoon oo aan la been-abuuri karin, isla markaana waa in ay leeyihiin tirsi taxane ah (serial number).
4. Guddiga ayaa go'aaminaya astaamaha kale ee ay yeelanayaan waraaqaha codbixintu haddii loo baahdo.
5. Guddigu waxa ay daabacayaan waraaqo codbixineed oo tusaale ah (sample) oo loogu talo galay in xisbiyadu/ururrada siyaasadeed ay taageerayaashooda ku fahansiiyaan qaabka loo codaynayo.

Qodobka 52^{aad}: Agabka goobaha iyo xarumaha Doorashada

1. Guddigu waxa uu diyaarinayaa agabka muhiimka u ah xarun/goob codbixineed walba laga rabo oo ay ka mid yihiin:
 - a) Nuqul xeerka doorashooyinka ah;
 - b) Xirmo xiran oo ay ku jiraan shaabad iyo khadkeeda;
 - c) Xirmo xiran oo ay ku jiraan waraaqaha cod-bixinta;
 - d) Sanduuqa ama sanduuqyada lagu codeenayo;
 - e) Liiska rasmiga ah ee codbixiyeyaasha xarunta/goobta;

- f) Saddex foom oo kala ah midka cabashada, midka warbixinta iyo midka tirinta codadka;
 - g) Qalimo ku filan calaamadinta warqadaha codbixinta;
 - h) Tilmaamo tusaya codbixiyeyaasha qaabka ay u calaamadinayaan waraaqda codbixinta;
 - i) Khadka aan tirmin ee lagu calaamadiyo qofka codka dhiibtay; iyo
 - j) Qalab ama agab kasta oo muhiim u noqon kara codbixinta doorashooyinka.
2. Qalabka xafiis kasta ee doorasho waa in lagu rido sanduuq gaar ah waa in la xiraa lana lingaxaa.
 3. Guddigu waa in ay qalabka muhiimka ah ee doorashooyinka diraan waqti munaasib ah iyaga oo ay la socdaan sanduuqyadii codbixinta.
 4. Qalabka ku xusan faqrada (3) ee qodobkan waxaa loo dirayaa xafiisyada doorashooyinka ee heer Dowlad-goboleed/ SSC-Khaatumo oo iyaguna u sii gudbinaya xarumaha codbixinta oo iyaguna usii qeybinaya goobaha codbixinta.
 5. Waraaqaha codbixinta ee goobaha codbixinta waxa uu Guddigu ku jaan-goynayaa tirada codbixiyeyaasha goobta ka diiwaan-gashan oo lagu daray tirada dadka ka hawl-galaya goobta codbixinta oo ah shaqaalaha Guddiga, goobjoogayaasha maxalliga ah, wakiillada xisbiyadda/ururrada siyaasadda iyo ciidanka amniga ee goobta ku qoran.
 6. Guddigu waxa ay goob kasta oo codbixineed u diyaarinayaan waraaqo codbixineed oo dheeraad ah kuwaas oo aan ka badnayn 4% tirada waraaqaha loogu talo galay goobta.
 7. Waraaqaha dheeraadka ah ee ku xusan faqrada (6) ee qodobkan waxaa keliya loo adeegsanayaa beddelaadda waraaqaha codbixinta ee xumaada inta aan lagu codayn.
 8. Mar kasta oo lagu codeeyo warqad ka mid ah waraaqaha dheeraadka ah waa in la diiwaan-geliyo lana sheego sababta loogu codeeyay waraaqda dheeraadka ah.
 9. Guddigu isagoo ka duulaya baahiyaha degdegga ah ee soo baxa lana soo darsa xarumaha codbixinta, waxa uu awood u leeyahay in uu kordhiyo ama dhimo qalabka goobta codbixinta.

Qodobka 53^{aad}: Diyaar Garawga Codbixinta

1. Marka agabka doorashooyinka uu goobta codbixinta loogu talo galay soo gaaro, maamulaha goobtu waxaa uu: -
 - a) Ku wargelinayaa hawl-wadeennada goobta sida ay u kala leeyihiin shaqada goobta;
 - b) Hubinayaa in wakiillada xisbiyada/ururrada tartamayaa ay goob-joog yihiin;
 - c) Hubinayaa in agabkii goobtu dhanyahay xiranyahayna, iyada ooay joogaan wakiillada xisbiyaddu/ururradu;
 - d) Marka la hubiyo in agabkii doorashooyinka ee goobtu dhanyahay sida shaabbadihii iyo waraaqihii codbixinta, maamulaha goobtu waxaa uu furayaa xirmooyinka waraaqaha codbixinta waxa uuna ku shaabbadeynayaa shaabbadda goobta, iyada ooaan la furi karin maalinta codbixinta ka hor;
 - e) Warqadaha codbixinta waxaa la shaabbadeenayaa marka codbixiyaha la siinayo warqadda codbixinta;
 - f) Hubinayaa in liiska murashaxiinta Xisbiyada/ururrada siyaasadda iyo warqadaha tilmaamaha doorashadu ku dhajisan yihiin meel muuqata oo dadku arki karo.
2. Waxaa reebban in qof aan goobta ku qornayn oo aan ahayn shaqaalaha iyo hawl-wadeennada doorashooyinka uu goob-joog ahaado marka la fulinayo waajibaadka ku xusan faqrada (1) ee qodobkan.
3. Maamulaha goobtu waa in uu si qoraal ah ku caddeeyaa shaabbadda, tirada waraaqaha codbixinta iyo agabka kale ee goobta la keenay kana saxiixaa hawl-wadeennada iyo wakiillada xisbiyada/ururrada siyaasadda.
4. Marka la qabto shaqooyinka ku xusan faqrooyinka 1^{aad}, 2^{aad} iyo 3^{aad} ee qodobkan waa in Maamulaha goobtu ku dhawaaqo in codbixintu furan tahay.

5. Haddii ay dhacdo in xisbiyada/ururrada siyaasadda tartamaya wakiillo u soo dirsan waayaan goobta codbixinta, doorashadu si caadi ah ayay u soconeysaa una joogsan mayso maqnaanshaha wakiillada xisbiyada/ururrada siyaasadda.

Qodobka 54^{aad}: Waajibaadka Maamulaha Goobta Doorashada

1. Maamulaha goobtu waa mas'uulka koowaad ee goobta codbixinta waxa uuna xil ka saaran yahay in uu ilaaliyo nidaamka goobta codbixinta iyo habsami u socodka hawlaha doorashooyinka.
2. Howl-wadaneenada goobta ka hawlgalaya oo dhan oo ay ku jiraan xubnaha ciidanka ah ee amniga goobta sugayaa waxa ay ka amar qaadanayaan maamulaha goobta.
3. Maamuluhu waxa uu amri karaa hay'adaha amniga doorashooyinka in dibedda looga saaro ama la xiro cid kasta oo goobta codbixinta khalkhal gelineysa.
4. Maamulaha goobtu waxa uu awood u leeyahay in uu goobta codbixinta xiro haddii duruufo adag oo aysan doorashadu ka socon karayn la soo darsaan.
5. Maamulaha goobtu waa in uu xarunta goobtu hoostimaado wargeliyaa marka uu isticmaalayo awoodda ku xusan faqrada 4^{aad} ee qodobkan.
6. Maamulaha goobtu isaga ayaa ku dhawaaqaya in codbixinta goobtu furan tahay, isaga ayaana ku dhawaaqaya in codbixintii goobtu xiran tahay marka ay gaarto saacaddii loo qabtay.
7. Haddii maamulaha goobtu awoodi waayo gudasha waajibaadkiisa si kastaba haku timaaddee ama uusan joogin waxaa beddelkiisa gelaya maamule ku-xigeenka isla goobtaas ama Guddiga.

Qodobka 55^{aad}: Nidaamka Goobta Codbixinta

1. Goobta codbixinta ee doorashadu ka socoto waxaa geli kara oo kaliya shaqaalaha iyo hawl-wadeennada ka shaqeynaya ee Guddiga ka socda, wakiillada

xisbiyada/ururrada, codbixiyeyaasha, warbaahinta, goob-joogeyaasha doorashada iyo Ciidamada Amniga doorashooyinka haddii Maamulaha goobtu sidaas codsado.

2. Goob-joogeyaasha iyo warbaahintu waa in ay wataan kaararka lagu aqoonsado oo Guddigu bixiyey muujinayana in ay yihiin goob-joogeyaasha iyo warbaahinta doorashooyinka.
3. Codbixiyeyaashu saf ayay gelayaan iyada oo loo gelayo goobta codbixinta sida ay u soo kala horeeyeen.
4. Dadka jilicsan ee da'da ah, naafada, hooyooyinka uurka leh ama caruurta sita waa in loo samofalaa oo dadka kale laga hormariyaa.
5. Waxaa reebban in codbixiyeyaashu hub nooc kasta oo uu yahay la yimaadaan goobta.

Qodobka 56aad: Goobta codbixinta dhexdeeda

1. Goob kasta oo codbixineed waxa ay yeelanaysaa ugu yaran laba qol yar (daahyo ayaa laga sameyn karaa) oo loogu talo galay in codbixiyuhu ku calaamadiyo warqadda codbixinta.
2. Qolka waa in la hubiyaa in aanay ku jirin ama cod-bixiyuhu uusan la gelin wax lid ku ah qarsoodi ahaanshiyaha codbixinta marka laga reebo codbixiyaha codkiisa dhiibanaya iyo cidda kaalmeynaysa haddii uu kaalmo u baahan yahay.
3. Goob kasta ee codbixineed waa in uu yaalaa liiska magacyada shaqaalaha iyo hawl-wadeenada oo ay ku jiraan wakiillada xisbiyada/ururrada siyaasadda.
4. Goobta codbixinta iyo agabka doorasho ee dhexyaalaba waxaa ilaalinaya tiro ciidan ah oo loogu talo galay, haseyeeshee boma oggolo in ay galaan, Maamulaha oo sidaas codsada mooyee.

Qodobka 57^{aad}: Codbixinta

1. Cod-bixiyuhu waxa uu leeyahay hal cod oo uu ugu codeyn karo hal musharaxama urur/xisbi siyaasadeed ee heerka doorasho ee uu hadba codkiisa ka dhiibanayo.
2. Xoghayaha goobtu waxa uu hubinayaa in kaarka codbixinta ee uu sito codbixiye kasta uu yahay midkii saxda ahaa, qofka sitaana uu yahay qofkii lahaa isla markaana uusan horey codkiisa u soo dhiiban.
3. Codbixiyaha waa in la siiyaa warqadda cod-bixinta oo shaabaddii goobta leh marka la hubiyo ka dib.
4. Codbixiye kasta marka uu codka dhiibanayo waxa uu gelayaa qolka codeynta waxa uuna u calaaminayaa warqadda codbixinta qaabka loogu talo galay.
5. Codbixiyuhu waxa uu sanduuqa codbixinta ku ridayaa warqadda codbixinta iyada ooisku laaban.
6. Codbixiyuhu marka uu codka dhiibto waa in faryarada bidix lagaga calaamadiyo khad aan tirmayn oo muujinaysa in uu codeeyay. Haddii aanu lahayna gacanta midigta ayaa beddeleysa, haddii iyadana aysan jirin, waxaa laga calaaminayaa faraha gacmihiisa middood, haddii uusan fara gacmeed lahayna waxaa laga calaaminayaa meel muuqata oo jirkiisa ka mid ah.
7. Haddii warqadda codbixintu aysan dhammayn ama dhaawac qabto inta uusan calaameyn, codbixiyuhu waa in uu soo celiyo oo Maamulaha goobta weydiisto mid dhammaystiran oo sax ah.
8. Codbixiyeyaashu waa in aysan cudurdaar la'aan ku daahin qolka codbixinta, haddii ay dhacdana maamulaha goobtu waxa uu awood u leeyahay in uu ka saaro kana qaado waraaqda codbixinta qof kasta oo ku daaha qolka sabab maangal ah la'aanteed.
9. Codbixiyeyaasha goobta looga saaray si waafaqsan faqrada 8aad ee qodobkan waxaa mar kale loo ogolaan karaa inay codkooda dhiibtaan marka dhammaan dadka kale ee goobta ku sugani codkooda dhiibtaan.
10. Haddii codbixiye lagu helo in uu sito waraaq codbixineed oo aan ahayn tan goobta laga bixiyey ama waraaqo dheeraad ah ama uu hore codkiisa u soo dhiibtay,

Maamulaha goobtu waa in uu si degdeg ah u amro in la qabto oo booliska loo dhiibo si maxkamad loo horgeeyo, waana in arrintaa warbixinteeda loo gudbiyo xafiisyada sare ee Guddiga.

11. Codbixiyeyaasha qaba duruufo gaar ah oo aan u saamaxayn in ay codkooda si caadi ah u dhiibtaan sida dadka naafada ah ama da'da ah iyo qof kasta oo codsada in loo calaamadiyo waxaa u calaamadinaya maamulaha goobta ama hawlwarenkii uu u xilsaaro iyada ooay goob-joog yihiin wakiillada xisbiyadu/urrurada siyaasaddu.

Qodobka 58^{aad}: Muddada codbixinta

1. Muddada codbixintu waa hal maalin oo dhammeystiran oo ka bilaabmeysa 6:00 subaxnimo kuna eg 6:00 maqribnimo.
2. Wakhtiga ku xusan faqrada 1^{aad} ee qodobkan haddii ay jiraan codbixiyayaal safka ku jira oo aan wali codkooda dhiiban ilaa laga dhammaystirayo codbixiyeyaasha markaas safka taagan muddada codbixinta waa la kordhin karaa.
3. Marka ay gaarto saacadda xiritaanka (6:00 maqribnimo) ee goobta, maamulaha goobta ama hawlwaren uu igmaday ayaa soo baxaya oo eegaya/fiirinaya dadka safka ku jira ee aan wali codkooda dhiiban qofka u danbeeya ayuuna calaamadsanayaa si aysan cid danbe ugu soo biirin safka.
4. Marka la dhammeystiro dadka safka ku jira ee ku xusan faqrada 3^{aad} ee qodobkan ayuu maamuluhu ku dhawaaqayaa in codbixintii xiran tahay.

Qodobka 59^{aad}: Cabashooyinka Goobta Codbixinta

1. Wixii cabashooyin ah ee ay qabaan wakiillada xisbiyadu/ururrada siyaasaddu waa in ay qaab qoraal ah ugu gudbiyaan Maamulaha goobta ayaga oo buuxinayo foomka cabashada.
2. Maamulaha goobtu waa in uu go'aan ka gaaro cabashooyinka fudfudud ee loo soo gudbiyay iyo wixii muran ah ee ka dhashay hawsha doorashooyinka.

3. Cabashooyinka goobta ee qoraal ahaan loo soo gudbiyay ama loo soo jeediyay waa in qoraal lagu diwaangeliyaa si xafiisyada sare ee Guddiga loola socodsiiyo.
4. Cabashooyinka la xiriiira xaq codbixinta, tartanka iyo natiijada kama dambaysta ee doorashada waxaa looga caban karaa Maxkamadda Sare ee Federaalka ee heer federaal.

CUTUBKA 8AAD: TIRINTA CODADKA IYO NATIIJADA

DOORASHOYINKA

Qodobka 60^{aad}: Isku Diyaarinta Tirinta Codadka

1. Marka dhammaan codbixiyeyaasha safka ku jira la dhammeystiro ee ay codkooda dhiibtan, maamulaha goobtu waxaa uu ku dhawaaqayaa in goobta codbixintu xiran tahay.
2. Maamulaha goobtu waxa uu isugu yeerayaa dhammaan shaqaalaha, howlwadeenada goobta, wakiilada xisbiyada/ururrada siyaasadda iyo goobjoogeyaasha isaga oo ku wargelinaya in goobtu xiran tahay lana bilaabay tirintii codadka la dhiibtay iyada oocid soo gali karta iyo cid ka bixi kartaana aysan jirin inta ay tirintu socoto.
3. Ka hor inta aan la bilaabin tirinta codadka, maamulaha goobtu waa in uu howlwadeenada goobta ku amraa in dhammaan waraaqaha iyo qalabka goobta yaal ee aan muhiimka u ahayn tirinta codadka laga saaro meesha.
4. Maamuluhu waxa uu hubinayaa iyada oo ay goobjoog yihiin howlwadeennada iyo wakiillada
Xisbiyada/ururrada siyaasadda tirada guud ee codbixiyeyaasha codka dhiibtay isaga oo isku fiirinaya tirada waraaqaha codbixinta ee la isticmaalay iyo tirada codbixiyeyaasha ka diwaangashan goobta isagoo ku qoraya foomka warbixinta.

5. Waxa uu tirinayaa maamuluhu iyaga oo dhammaan hawl-wadeennada goob-joog ka yihiin waraaqaha codbixinta ee aan la isticmaalin waxa uuna ku ridayaa buqshad loogu talo galay.
6. Waxaa la tirinayaa tirada waraaqaha codbixinta ee xumaaday ee ay soo celiyeen codbixiyeyaashu ama la arkay in ay xun yihiin waxaana lagu ridayaa buqshad u gaar ah oo loogu talo galay.

Qodobka 61^{aad}: Tirinta codadka Goobta

1. Marka la dhammeystiro hawsha diyaargarawga tirinta codadka ee ku xusan qodobka 60^{aad} ee Xeerkan waxaa la bilaabayaa tirinta waraaqaha codbixinta ee sanduuqa ku jira.
2. Tirintu waxa ay ku bilaabmeysaa furista lingaxa sanduuqa, xoghayaha goobta ayaana marba hal warqad codbixineed ka soo saaraya sanduuqa waxa uuna u dhiibayaa maamulaha goobta oo furaya warqadda cod la maqli karana ku sheegaya xisbiga/ururka siyaasadeed ama murashaxa uu codbixiyuhu codkiisa siiyay.
3. Marka uu maamuluhu sheego xisbiga/ururka ama murashaxa codka la siiyay waxa uu ku celinayaa xoghayaha oo sii tusaya wakiillada xisbiyada/ururrada.
4. Marka lagu dhawaaqo xisbiga/ururka ama murashaxa codka la siiyay, hawl-wadeenka u xilsaaran ayaa gelinaya natiijada foom loogu talo galay tirinta codadka xisbiyadu/ururradu iyo murashaxiinta kala heleen, warqaddana waxa uu ku ridayaa buqshad xafidan oo calaamadda xisbiga/ururka ama murashaxa codka helay leh.
5. Hawsha tirinta waxaa maamulaya hawl-wadeennada Guddiga ee doorashooyinka ee goobta, wakiillada xisbiyaduna/ururraduna si feejigan ayey ula soconayaan si ay u xaqiijiyaan in tirintu si habsami ah u socoto.
6. Marka hawsha tirintu dhammaato, hawl-wadeennada goobta oo uu maamuluhu hogaaminayo waxa ay hubinayaan in ay tiro ahaan isleeyihiin isku gaynta waraaqaha codbixinta, waddarta tirada codadka xisbiyadu/ururradu ama

murashaxiintu heleen, codadka lagu muransan yahay, xumaaday ama aan ansaxa ahayn, kuwa aan la isticmaalin iyo codbixiyeyaasha diiwaanka ku qoran.

7. Maamulaha goobtu waxa uu waraaqaha codbixinta ee xumaaday, kuwa waxba kama jiraanka laga soo qaaday, kuwa muranku ka taaganyahay iyo waraaqaha cabashada ku ridayaa mid walba buqshad gaar ah oo loogu talo galay.
8. Maamuluhu waxa uu waraaqaha codbixinta ee la tiriyay ku ridayaa buqshad gaar ah iyaga oo kala soocan ama u kala xiran xisbi-xisbi/urur-urur ama musharaxsannuqii ayaana lagu celinayaa laguna lingaxayaa.

Qodobka 62^{aad}: Soo-gabagabeynta tirinta codadka

1. Tirinta codadka goobta waa in lagu dhammeeya 24 saacadood gudahood, waana in lagu dhejiyaa natiijada doorashada goobta codbixinta marka laga reebo natiijada doorasho ee lagu muransan yahay ama ay jiraan duruufo kale oo sababaya in aanan la dhejin natiijada doorashada.
2. Marka la dhameystiro hawsha tirinta codadka doorashooyinka ee ku xusan qodobka 61^{aad} ee Xeerkan, Maamulaha goobtu waxaa uu ku dhawaaqayaa wadarta guud ee tirada codbixiyeyaasha, codadka guud ee ansaxay, codadka xumaaday iyo xisbi/urur ama musharaxwaliba tirada codadka uu goobta ka helay.
3. Baqshadaha lagu riday waraaqaha kala duwan ee codbixinta waa la xirayaa oo la lingaxayaa, waxaana dusha lagaga dhufanayaa shaabbadda goobta waxaana dusha ka saxiixayaa Maamulaha goobta codbixinta.
4. Baqshad walba oo wax lagu riday waxa dusheeda lagu qorayaa faahfaahinta waxa ku jira buqshadda.
5. Guddigu waxa ay awood u leeyihiin in ay soo saaraan habraacyo faahfaahinaya hawlaha tirinta codadka haddii loo baahdo.

Qodobka 63^{aad}: Waraaqaha Codadka Xumaaday

1. Waraaqaha codbixinta ee xumaaday waa kuwa aan:
 - a) Ahayn kuwa rasmiga ah ee Guddigu go'aamiyey in doorashooyinka lagu galo;
 - b) Lahayn shaabbaddii goobta;
 - c) Lahayn calaamad;
 - d) Loo calaamadayn hal murashax, hal xisbi/urur ee loo calaamadeeyay wax ka badan;
 - e) Calaamadayn goobtii loo asteeyay in la calaamadeeyo iyada oola caleemadeeyay meel ka baxsan.
2. Warqadda codbixintu waxa ay waxba kama jiraan noqoneysaa marka ay si wada jir ah isugu raacaan Maamulaha, hawl-wadeennada goobta codbixinta iyo wakiillada xisbiyadu/ururradu ama murashaxa.
3. Haddii ay isku khilaafaan Maamulka, hawl-wadeenada iyo wakiilladu saxnimada warqadda codbixinta, waxaa warqadda codbixinta loo aqoonsanayaa warqad khilaaf ka taagan yahay, waxaana loo gudbinayaa xarunta dhexe ee tirinta codadka ee Guddiga.

Qodobka 64^{aad}: Gudbinta Natiijada Goobta

1. Marka la dhammaystiro hawlaha tirinta ee goobta codbixinta si waafaqsan qodobada Xeerkan isla markaana waraaqaha lagu rido buqshadaha loogu talo galay, waxaa la raacinayaa qoraallada raadraaca ah ee tilmaamaya waxa ku jira sanduuqa agabka lagu riday.
2. Natiijadii goobta codbixinta oo ay la socdaan qoraalada raadraaca ahi ayaa loo gudbinayaa xarunta ay hoostimaad goobta codbixintu oo iyaduna u sii gudbineysa xafiiska doorashooyinka Guddiga ee Dowlad-goboleedka/ SSC-Khaatumo oo isna

hubin kadib u sii gudbinaya xarunta dhexe ee tirinta codadka ee Guddiga Doorashooyinka Qaranka.

3. Nuqullada qoraalka raadraaca ah ee natiijada goobta laga soo raacinayo waxaa go'aaminaya Guddiga, waxaana waajib ah in nuqul ka mid ah lagu rido sanduuqa agabku ku jiro, iyada oomin hal nuqulna la siinayo xafiiska Guddiga ee heer Dowlad-goboleed SSC-Khaatumo iyo xarunta dhexe ee tirinta codadka ee Guddiga.

Qodobka 65^{aad}: Rarista iyo Wareejinta Agabka Doorashooyinka

Hawl-wadeennada xarumaha codbixintu waxa ay natiijooyinka uga yimid goobaha codbixinta oo ay ku jiraan qoraaladii raadraaca iyo agabka kala duwan ee codbixinta u wareejinayaan xafiiska doorashooyinka Guddiga ee Dowlad-goboleed/ SSC-Khaatumo sida ugu dhakhsaha badan iyada ooay la socdaan wakiillada xisbiyada/ururrada siyaasadeed iyada oo ay Hawl-wadennada Guddigu ay qaadayaan dhammaan agabka doorashooyinka isla markaana ay Ciidanka amnigu ay leeyihiin ilaalinta sanduuqa codeynta

Qodobka 66^{aad}: Hubinta Natiijada Goobaha

1. Xafiiska Doorashooyinka ee Guddiga ee heer Dowlad-goboleed/ SSC-Khaatumo marka uu helo natiijooyinka goobaha iyo agabka kale ee doorashada ee Xeerkan ku xusan, waxa uu qaadayaa talaabooyinkan soo socda:
 - a) Waxa uu hawlgalinayaa hawl-wadeennada Guddiga iyo wakiillada xisbiyada/ururrada siyaasadda in ay si wada jir ah ugu hubiyaan natiijooyinka loo soo gudbiyay;
 - b) Waxa uu hubinayaa in buqshadihii kala duwanaa ee loo qorsheeyay in lagu soo riddo agabka iyo waraaqaha codbixinta ay dhan yihiin;
 - c) Waxa uu hubinayaa natiijooyinka goobaha codbixinta oo dhan;

- d) Waxa uu isku gaynayaa natiijooyinka codadka ansaxa, kuwa xumaaday, kuwa aan lagu codayn iyo kuwa lagu muransan yahay ee Dowlad Goboleedkaas/ SSC-Khaatumo.
 - e) Waxa uu xisaabinayaa tirada guud ee xisbi/urur ama musharaxwaliba ka helay codadka laga dhiibtay goobaha codbixinta.
2. Xafiiska doorashooyinka ee Guddiga ee heer Dowlad-goboleed/ SSC-Khaatumo waxa uu natiijada codadka laga dhiibtay goobaha codbixinta oo laysku geeyay iyo cabashooyinka haddiiba ay jiraan u gudbinayaa xarunta dhexe ee tirinta codadka ee Guddiga.
 3. Xafiiska doorashooyinka ee Guddiga ee heer Dowlad-goboleed/SSC-Khaatumo natiijada xarumaha codbixinta ay u soo gudbiyeen, waxa uu natiijadaas codadka Dowlad-goboleedka/SSC-Khaatumo oo dhan oo ku qoran foom loogu talo galay u gudbinayaa Xarunta dhexe ee Tirinta Codadka ee Guddiga.
 4. Natiijooyinka iyo agabka doorashooyinka ee xarumaha iyo raadraacooda marka ay soo gaaraan xarunta dhexe ee Tirinta Codadka, waxa ay Guddigu isku diyaarinayaan hubinta natiijooyinka dhammaan Dalka ka soo gaaray.
 5. Guddigu waxa ay u yeerayaan wakiillada xisbiyada/ururrada siyaasadda heer qaran si ay goobjoog ugu noqdaan xarunta hubinta iyo isku geynta natiijooyinku ka dhacayso.
 6. Guddiga iyo wakiilladu waxa ay si wada jir ah u hubinayaan in buqshadaha loo soo gudbiyay ku wada xiranyihiin lingixii loogu talo galayna ka muuqdo, marka ay intaa hubiyaan ayuu Guddiga furayaa buqshadaha natiijooyinku ku jiraan.
 7. Guddigu waxa uu si daah-furnaan leh isu-geynayaa natiijooyinka goobaha codbixinta, wadarta codadka, inta ansaxday, inta xumaatay, codadka xisbiyadu/ururradu ama murashaxiintu kala heleen oo u kala habeysan heer xafiisyada doorashooyinka Guddiga ee heer Dowlad-goboleed/SSC-Khaatumo iyo mid guud.
 8. Guddigu waxa ay go'aan ka gaarayaan cabashooyinka la xiriira Natiijada doorashooyinka toddobo (7) maalmood oo shaqo gudahood oo ka bilaabanta maalinta xigta marka ay dhammaato codbixintu.

Qodobka 67^{aad}: Ku Dhawaaqista Rasmiga ah ee Natijada Doorashada

1. Guddigu marka uu sameeyo hubinta ku xusan qodobka 66aad ee Xeerkan waxa uu si rasmi ah ugu dhawaaqayaa natijada doorashooyinka muddo afar iyo labaatan saac gudahood marka ay dhammaato tirinta codadka.
2. Guddigu ayaa cayimaya taariikhda la dhaarinayo xubnaha la doortay si waafaqsan Xeerarka dalka.

Qodobka 68^{aad}: Nidaamka Qaybinta Kuraasta iyo Codadka ee Golaha

Shacabka

1. Xisbiga gudihiisa murashaxiinta waxa ay u kala guuleysanayaan sida ay u kala cod badan yihin iyada oo la dhawrayo habka saami qaybsiga beelaha soomaaliyeed.
2. Beel wadaagta kursi lambar oo ka soo baxda xibsi siyaasadeed mar labaad ama saddexaad kama soo bixi karto xisbi kale.
3. Guddiga Madaxa-bannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha waxa uu marka kowaad ku dhawaaqayaa kuraasta xisbiga helay codadka ugu badan waxaana soo baxaya murashaxiinta ugu codadka badan ee tirada guud ee xildhibannada uu xisbiga helay.
4. Marka labaad waxa ay guddigu qaybinayaan kuraasta uu xisbiga kaalinta labaad galay waxaana soo baxaya murashaxiinta ugu codadka badan ee aan ka soo jeedin beelaha ku guuleystay kuraasta xisbiga kaalinta kowaad galay.
5. Marka saddexaad waxa ay guddigu qaybinayaan kuraasta xisbiga kaalinta saddexaad galay waxaana soo baxaya murashaxiinta aan ka soo jeedin beelaha ku guulaystay xisbiyada kaalmaha kowaad iyo labaad galay.
6. Kuraasta Xildhibaanada Golaha Shacabka ee ka soo jeeda Gobolada Waqooyi (Soomaaliland) waxa ay ugu kala guulaysanayaan sida ay u kala cod badan yihiin (horreeyaa dheereeya) ee Liistada furan ee xisbiga dalka oo midaysan. Haddii ay

dhacdo in labo murashax isku cod helaan waxaa guulaysanaya murashaxa xisbigiisu ugu codadka badan yahay.

7. Kuraasta Xildhibaanada Golaha Shacabka ee ka soo jeeda beelaha laga tirada badan yahay waxa ay u kala guulaysanayaan sida ay u kala cod badan yihiin (horreeyaa dheereeya) ee Liistada furan ee xisbiga dalka oo midaysan. Haddii ay dhacdo in labo murashax isku cod helaan waxaa guulaysanaya murashaxa xisbigiisu ugu codadka badan yahay.
8. Astaanta kuraastu waa tirsiga ama lambarka kursiga (GSH).

Qodobka 69^{aad}: Nidaamka Qaybinta Kuraasta iyo Codadka ee Aqalka Sare

1. Marka ay tirinta codadka ee dhammaan Dowlad -goboleedku/ SSC-Khaatumo soo geba-gebowdo ee la isku geeyo tirada guud ee codadka ansaxay waxaa la qaybinayaa tirada kuraasta ee Dowlad -goboleedka/ SSC-Khaatumo markaa waxaa la ogaanayaa tirada guud ee kuraasta uu hal xisbi helay.
2. Kuraasta Dowlad Goboleedka/SSC-Khaatumo ee Aqalka Sare waxa ay Xisbiyadu ugu kala guulaysanayaan sida ay ugu kala cod badan yihiin saamiga codadka ay Xisbiyadu Dowlad Goboleedka/SSC-Khaatumo ka heleen.
3. Kuraasta Xildhibaanada Aqalka Sare ee kasoo jeeda Gobolada Waqooyi (Soomaaliland) waxa ay xisbiyadu ugu kala guulaysanayaan sida ay ugu kala cod badan yihiin saamiga codadka ansaxay ee ay xisbiyadu kala heleen.
4. Xisbiga gudihiisa murashaxiintu waxa ay u kala guulaysanayaan sida ay u kala cod badan yihiin iyada oo la dhawrayo habka saami-qaybsiga Beelaha Soomaaliyeed.
5. Guddiga Madaxa Bannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimuhu waxa uu marka koowaad qaybinayaa kuraasta Xisbiga ugu codadka badan waxaana soo baxaya murashaxiinta ugu codadka badan ee tirada guud ee xildhibaanada uu Xisbigu helay.

6. Marka labaad waxa ay Guddigu qaybinayaan kuraasta uu xisbiga kaalinta labaad galay uu ku guulaystay waxaana soo baxaya xildhibaannada ugu codadka badan ee aan ka soo jeedin beelaha ku guulaystay kuraasta xisbiga kaalinta koowaad galay.
7. Marka saddexaad waxa ay Guddigu qaybinayaan kuraasta uu xisbiga kaalinta saddexaad galay uu ku guulaystay waxaana soo baxaya xildhibaannada aan ka soo jeedin beelaha ku guulaystay kuraasta xisbiyada kaalinta koowaad iyo labaad galay.
8. Marka tirada codadka ansaxay ee Dowlad -goboleedka/SSC-Khaatumo iyo tirada kuraasta la isku qaybiyo, haddii ay jiraan tirooyin codad jajab ah oo xisbi kasta marka gaarkiisa loo eego ka yar qadarka codadka hal kursi lagu heli karo, waxa xisbiyadu kursiga ama kuraasta hartay u kala helayaan sida ay ugu kala badan yihiin tirada codadka jajabka ah.
9. Si loo ilaaliyo habka saami-qaybsiga ee beelaha Soomaaliyeed waxaa reebban in hal beel oo isku kursi ah in ay laba ama saddex xisbi ka soo baxdo.
10. Astaanta kuraastu waa tirsiga ama lambarka kursiga (AQS).

Qodobka 70^{aad}: Nidaamka Qaybinta Kuraasta Golaha Wakiilada iyo Golaha

Deegaanka

1. Xisbiyadu/ururradu waxa ay u kala helayaan kuraasta loo tartamay ee degmooyinka sida ay u kala helaan tirada guud ee codadka ansaxay.
2. Tirada codadka uu xisbi/urur waliba helo ayaa loo beddelayaa boqolley ka dibna kuraas.
3. Guddigu waxa uu xaqiijinayaa in xisbi/urur waliba helo kuraas u dhiganta boqolleyda uu ka helay codadka guud ee ansaxay.
4. Guddigu waxa ay ku dhawaaqayaan tirada iyo magacyada xildhibaannada ee Goleyaasha Deegaanka iyo Golaha Wakiilada ee uu xisbi/urur waliba ku guuleystay iyada oola raacayo sida ay u kala horreeyaan liiska murashaxiinta.

5. Xildhibaan ka tirsan gole deegaan ama gole wakiilada ee la doortay kaasi oo baneeya jagada sabab kastaba ha ahaatee, waxaa lagu soo buuxinaya xubinta ku jirta liiska kaydka.

Qodobka 71^{aad}: Habka buuxinta kuraasta bannaanaatay

1. Haddii uu bannaanaado kursi ka mid ah kuraasta Golaha Shacabka waxaa kursigaas soo buuxinaya Xubinta kayd ah ee Xisbiga uu ka tirsanaa xubinta kursiga bannaysay.
2. Haddii uu bannaanaado kursi ka mid ah kuraasta Aqalka Sare waxaa kursigaasi soo buuxinaya Xubinta kayd ah ee Xisbiga uu ka tirsanaa xubinta kursiga bannaysay.
3. Haddii uu bannaanado kursi ka mid ah kuraasta Golaha wakiillada Dowlad Goboleedka/SSC-Khaatumo, golaha Caasimadda Muqdisho ama gole deegaan waxaa kursigaasi soo buuxinaya Xubinta kayd ah ee Xisbiga uu ka tirsanaa xubinta kursiga bannaysay.

Qodobka 72^{aad}: Habka Tirinta cododka jajabka ah

Guddiga ayaa xeer-nidaamiye ka soo saaraya habka tirinta cododka jajabka ah ee ay ururrada ama xisbiyadu ka helaan doorashooyinka heerarkooda kala duwan.

Qodobka 73^{aad}: Dacwadaha La-xiriira Arrimaha Doorashooyinka

1. Dacwadaha la xiriira doorashooyinka waxaa awood u leh oo ka garnaqaysa Maxkamadda Sare ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
2. Dacwadaha Maxkamadaha u gudbi kara, waa kuwa la xiriira xaq codbixinta, xaq ka qaybgalka doorashada iyo go'aanka kama dambaysta ah ee natiijada doorashada.

3. Dacwadaha la xiriira doorashooyinka ee ku xusan faqradda 2^{aad} ee qodobkan, waxaa Maxkamadaha u soo gudbin kara codbixiyaha ama xisbiga/ururka siyaasadeed ay khuseyso.
4. Xisbiyada/ururrada dacwadda ka qaba natiijada doorashada waa in ay Maxkamadda Sare ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya u soo gudbiyaan dacwadooda muddo todobo (7) maalmood gudahood ah oo ka bilaabanta maalinta Guddiga ku dhawaaqaan natiijada doorashada.
5. Maxkamadda Sare waa in ay dacwadaha doorashooyinka ee ay u soo gudbiyeen dhinacyada ku xusan faqradda 2^{aad} ee qodobkani go'aan kaga gaartaa muddo 14 maalmood ah oo ka bilaabmayso maalinta dacwadda ay qabatay maxkamaddu.
6. Dacwadaha ku saabsan go'aannada maamul ee ka soo baxay Guddiga, waxaa cabasho looga qaadan karaa Maxkamadda Sare ee Federaalka.
7. Go'aannada Guddiga ee la xiriira diiwaangelinta codbixiyaha, diiwaangelinta murashixiinta u tartamaya doorashooyinka, hawlgallada codbixinta, iyo ku dhawaaqista natiijadu waxaa cabasho looga qaadan karaa Maxkamadda Sare ee Federaalka.

CUTUBKA 9AAD: QODOBBO QUBANE AH

Qodobka 74^{aad}: Dambiyada iyo Ciqaabaha ka Dhalanaya Jabinta Xeerkan

1. Qof kasta oo ku xadgudba qodobbada Xeerkan waxa uu mutaysanayaa ciqaab u dhiganta xadgudubka uu gaystay. Haddii aan ciqaab ka weyn lagu mutaysan iyada oo la raacayo Xeerka Ciqaabta Guud ee dalka, ciqaabta dambiyada la xiriira doorashadu waxa ay noqonaysaa sidan soo socota:
 - a) Qof kasta oo hal mar ka badan isdiiwaangaliya waxaa uu mutaysanayaa xarig dhan hal (1) sano ama ganaax oo gaaraya (\$500) oo Doollarka Mareynkanka ah ama shillin Soomaali u dhigma.

- b) Qof kasta oo ka been sheega xogtiisa waxaa uu mutaysanayaa ciqaab xarig aan ka badnayn lix (6) bilood ama ganaax oo gaaraya (\$300) oo Doolarka Mareynkanka ah ama shillin Soomaali u dhigma.
- c) Qofka aan u dhalan Dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ee isku daya in uu isku diiwaangeliyo codbixiye ahaan ama ay caddaato in uu sifo khaldan isku diwaangeliyay waxaa uu mutaysanayaa ciqaab aan ka yarayn labo iyo toban (12) bilood oo xarig ah iyo ganaax lacageed oo gaaraya (\$2000) oo Doolarka Mareynkanka ah ama shillin Soomaali u dhigma.
- d) Mas'uuliyiinta iyo hawl-wadeenada ka shaqeynaya doorashooyinka iyo hawsha ka horeysa ee diiwaan-gelinta codbixiyeyaasha ee ku xadgudba qodobada Xeerkan waxaa ay mutaysanayaan xarig sannad illaa saddex (3) sano ah.
- e) Qof kasta oo been abuur ku sameeyo kaararka codbixinta ama wax-ka-beddel diiwaanka codbixiyeyaasha waxa uu mutaysanayaa xarig ciqaab ah oo u dhaxeeya laba (2) sano illaa shan (5) sano.
- f) Codbixiyaha la yimaada goob codbixineed kaarka codbixinta oo uusan lahayn waxa uu mutaysanayaa xarig dhan lix (6) bilood illaa sanad iyo ganaax lacageed oo gaaraya (\$1,000) oo Doolarka Mareynkanka ah ama shillin Somali u dhigma.
- g) Qof kasta oo uruursada kaarar codbixineed oo cid kale leedahay isaga oo uga jeeda in uu si kale uga faa'iidaysto maalinta codbixinta doorashada waxa uu mutaysanayaa ciqaab xarig oo aan ka yarayn sanad kana badnayn laba sano iyo ganaax lacageed oo gaaraya (\$2,000) oo Doolarka Mareynkanka ah ama shillin Somali u dhigma.
- h) Qof kasta oo sameeyo ama ka qaybqaata in la sameeyo kaar codbixineed oo been abuur ah, waxa uu mutaysanayaa xarig aan ka yarayn laba (2) sano kana badnayn afar (4) sano iyo ganaax lacageed oo gaaraya (\$4,000) oo Doolarka Mareynkanka ah ama shillin Somali u dhigma.
- i) Qof kasta oo sameeyo ama ka qayb qaata samaynta waraaqo codbixineed oo been abuur ah oo aan ahayn kuwa Guddiga doorashadu soo sameeyay,

waxa uu mutaysanayaa xarig dhan saddex (3) sano ilaa shan (5) sano ah iyo ganaax lacageed oo gaaraya (\$6,000) oo Doollarka Mareynkanka ah ama shillin Somali u dhigma.

2. Waxaa reebban in goobta codbixinta laga ooleeyo, looga caga jugleeyo codbixiyeyaasha, loo hanjabo ama laga hor istaago in ay coddeeyan ama khalkhal la geliyo goobaha iyo habsami u socodka doorashooyinka.
3. Hawl-wadeen kasta oo ka qaybqaata samaynta dambiyada ku xusan faqrada 2^{aad} ee qodobkan ama fududeeya in la sameeyo waxa uu mutaysanayaa saddex (3) ilaa lix (6) sano oo xarig ah iyo ganaax lacageed oo dhan (\$6,000) oo Doollarka Mareynkanka ah ama Shillin Somali dhigma.
4. Qof kasta oo aan ahayn hawl-wadeennada doorashada ee sameeya danbiyada ku xusan faqrada 2^{aad} ee qodobkan waxa uu mutaysanayaa ciqaab xarig oo aan ka yarayn hal (1) sano iyo ganaax lacageed oo dhan (\$4,000) oo Doollarka Mareynkanka ah ama Shillin Somali dhigma.
5. Hawl-wadeen kasta ee Guddiga oo si bareer ah u gudan waaya waajibaadkiisa shaqo ama sameeya in uu wax ka beddelo natiijada doorashooyinka ee uu gacanta ku hayo, waxyeelleeya waraaqaha codbixinta ama agabka kale ee goobta codbixinta waxa uu mutaysanayaa xarig u dhexeeya labo sanad (2) ilaa afar (4) sano iyo ganaax lacageed oo dhan (\$6000) oo Doollarka Mareynkanka ah ama shillin Somali u dhigma.

Qodobka 75aad: Kala-dirista Goleyaasha Deegaanka

1. Goleyaasha Deegaanka ee dalka waa la-kala diri karaa iyaga oo aan dhammaynsan muddo xileedkooda.
2. Xaaladaha lagu kala diri karo iyo qaabka loo kala diri karo waxaa kamid ah:
 - a) Marka ay saddex kalfadhi oo is-xiga sabab la'aan u qabsan kari waayaan.
 - b) Marka ay dhacdo in khilaaf iyaga gudahooda ah uu ragaadiyo shaqadii loo igmaday

- c) Marka ay saddex meelood meel (1/3) oo xubnaha Golaha deegaanka ah ay soo jeediyaan isla-markaana ay ansixiyaan saddex meelood labo meel (2/3).
 - d) Marka uu guddi gaar ah oo madax-bannaan oo uu u magacaabay Madaxwaynaha JFS ay baaraan gefafka dhacay ee Golaha Caasimadda ama Golaha degmo ka mid ah Caasimadda ee lidka ku ah xil-gudashadooda ay warbixin iyo talooyin hufan ka keenaan
 - e) Marka uu guddi gaar ah oo madax-bannaan oo uu magacaabo Hogaamiyaha Dowlad Goboleedka/SSC-Khaatumo ay baaraan gefafka dhacay ee lidka ku ah xil-gudashadooda ay warbixin iyo talooyin hufan ka keenaan
3. Marka ay dhacdo xaaladaha ku-xusan faqradda 2aad ee Qodobkaan Madaxwaynaha JFS waxa uu kala diri karaa Golaha Caasimadda ama Golaha deegaanka ee degmo kamid ah Caasimadda.
 4. Marka ay dhacdo xaaladaha ku-xusan faqradda 2aad ee Qodobkaan Hogaamiyaha Dowlad Goboleedka/SSC-Khaatumo waxa uu kala diri karaa Golaha deegaanka ee degmo kamid ah degmooyinka maamulkaas.
 5. Hadii ay dhacdo mid kamid ah xaaladdaha ku xusan faqrada 3aad iyo 4aad ee qodobkan Madaxwaynaha JFS ama Hogaamiyaha Dowlad Goboleed/SSC-Khaatumo waxa uu magacaabayaa maamul ku-meel-gaar ah inta laga dooranayo Gole-deegaan oo cusub muddo Lix (6) bilood ah.

Qodobka 76^{aad}: Maamuus ka-xayuubinta Duqa Caasimadda Muqdisho/Ku-xigeennada iyo Guddoomiyeyaasha Degmooyinka/Ku-xigeenka

1. Maamuus ka-xayuubinta Duqa Caasimadda/Ku-xigeennada ama Guddoomiyeyaasha Degmooyinka Caasimadda waxaa soo-jeedin kara saddex meelood meel (1/3) ee Golaha Caasimadda ama Golaha Deegaanka ee Degmada.

2. Maamuus ka-xayuubinta Duqa Magaalada ama Guddoomiyeyaasha Degmooyinka Dowlad Goboleedyada/SSC-Khaatumo waxaa soo-jeedin kara saddex meelood meel (1/3) ee Golaha Deegaanka ee Degmada.
3. Masuuliyiinta kor ku xusan waxaa maamuus ka-xayuubin lagu samayn karaa hadii ay dhacaan sababaha soo socda:
 - a) Xil gudasho la'aan jir ahaaneed ama mid maskax ahaaneed.
 - b) Ku xad-gudub Dastuur iyo jabinta Xeerarka
 - c) Maamul xumo, Musuq-maasuq iyo ku-takri fal awoodeed
 - d) Ku kicida falal anshax xumo oo liddi ku ah Shareecada Islaamka iyo dhaqanka suuban
4. Hadi ay dhacdo in Duqa magaalada ama Ku-xigeenka lagu sameeyo Xasaanad ka-xayuubin Golaha Caasimadda ama Golaha Deegaanka ayaa iska dhex dooranaya xubintii buuxin lahayd booskaas.

Qodobka 77^{aad}: Dhowrista Xeerka

1. Dhowrista iyo ku dhaqanka Xeerkani waa waajib saaran dhammaan shacabka Soomaaliyeed iyo hay'addaha Dowladda ee sida gaarka ah ay u khuseeyo hawlaha doorashada.
2. Ku dhaqan la'aanta iyo ku xadgudubka Xeerkan waxaa lagu mutaysanayaa ciqaabaha ku xusan Xeerkan iyo Xeerarka ciqaabta ee dalka.
3. Guddiga waxaa waajib ku ah meelmarinta iyo ku dhaqanka qodobada Xeerkan.

Qodobka 78^{aad}: Dib-u-dhaca doorashooyinka

1. Guddiga doorashooyinka ayaa ku dhaawaqaya dib u dhaca doorashooyinka marka ay suurtagali weydo in doorashooyinkii ay ku qabsomaan waqtigii loo cayimay daruufa adag oo dalka oo dhan ka dhacay ama qaybo ka mid ah dalka.

2. Duruufaha adag ee ku xusan faqrada 1aad ee qodobkan waxaa ka mid ah nabadgelyo darro baahsan oo dalka oo dhan ka dhacda ama qaybo ka mid, aafuoyinka dabiiciga ah sida dhul gariirka iyo cudurrada faafa, abaaro baahsan iyo fatahaadaha webiyada iyo duufaanta iyo wax kasta oo lagu tilmaami karo musiibo Qaran. Sidoo kale, duruufaha adag waxaa ka mid noqon kara in aanay doorashadu farsamo ahaan qabsoomi karin.
3. Marka duruufaha ku xusan faqrada 2aad ee qodobkani dhacaan Guddigu waxaa ay la tashanayaan madaxda xisbiyada/ururrada iyo Madaxweynaha, waxa ayna Baarlamaanka Federaalka u gudbinayaan qoraal sababaysan oo xambaarsan duruufaha adag iyo asbaabta kalliftay in doorashooyinka dib loo dhigo.
4. Muddada cusub ee doorashooyinka baaqday ku dhici karaan, waxaa cayimaya Guddiga kadib marka uu qiimayn ku sameeyo xaaladda iyo muddada duruufahaas lagaga bixi karo.
5. Hawsha qiimaynta muddada lagaga bixi karo duruufaha adag ee ku xusan faqrada 4aad ee qodobkan, Guddigu waxa ay la kaashanayaan Xukuumadda iyo Hay'adaha Dowladda ee qaabilsan wax kaqabashada duruufahaas.

Qodobka 79^{aad}: Sugidda Amniga

1. Qof kasta oo Soomaali ah waxaa waajib ku ah inuu gacan ka gaysto sugidda amniga inta lagu gudajiro doorashooyinka.
2. Sugidda amniga waxaa si gaar ah uga mas'uul ah ciidamada booliska oo ka amar qaadanaya Guddiga, waana in dhamaan hay'adaha kala duwan ee ay khuseeyso ee heerarka Dowladda ka caawiyaan Guddiga sidii loo xaqiijin lahaa in doorashadu ku qabsoonto jawi nabdoon.
3. Goobaha doorasho waxaa loo qoondaynayaa ciidan boolis si gaar ah loogu tababaray arrimaha doorashooyinka

4. Hay'addaha mas'uuliyadda sugidda amniga leh ee ku xusan faqrada 2^{aad} ee qodobkan waxaa waajib ku ah in ay awaamiirta Guddiga ku shaqeeyaan xilliga doorashooyinka lagu jiro.

Qodobka 80^{aad}: Xaaladaha Anshax Marinta

1. Iyada oo la raacayo qodobbada xeerkan iyo Xeerarka kale ee khuseeya, Guddigu waxa ay ka mas'uul yihiin taabbagalinta doorashooyinka iyo habsami u socodka doorashooyinka, waxa ayna awood u leeyihiin in ay anshax mariyaan qof kasta oo ku kaca gef maamul ama ku xadgudba doorashooyinka iyo Xeerarka doorashooyinka wakhtiga doorashooyinka lagu jiro.
2. Guddiga waxa ay u soo bandhigayaan codbixiyayaasha xisbi/urur kasta oo ku xadguba nidaamka doorashooyinka iyaga oo warbaahinta u marinaya xadgudubka iyo gefafka sharci ee xisbigaasi/ururkaasi gaystay.
3. Guddigu waxa uu tallaabooyin ku habboon oo anshaxmarin ah ka qaadayaa hawl-wadeenada iyo shaqaalaha doorashooyinka ee fulin waaya xeerka ama jabiya qodobada xeerarka doorashooyinka.
4. Xadgudubyada waaweyn ee gaarsiisan dambi wax u dhimaya habsami u socodka nidaamka doorashooyinka, waxa lagu mutaysanayaa ciqaab iyo xarig.

Qodobka 81^{aad}: Soo-Saarista Xeer-nidaamiyeyaasha

1. Guddigu waxa uu awood u leeyahay in uu curiyo soona saaro xeer-nidaamiyayaal, xeerar anshax, habraacyo iyo hageyaal si ay u dabaqaan una dhaqan galiyaan qodobada Xeerkan iyo Xeerarka kale ee khuseeya.
2. Guddigu waxa ay soo saari karaan buug-yareyaal iyo hageyaal lagu wacygalinayo codbixiyayaasha iyo dadweynaha Soomaaliyeed oo lagu faahfaahinayo Xeerkan kuwaas oo aan ka hor imanayn qodobada Xeerkan.

Qodobka 82^{aad}: Doorashooyinka kala-duwan ee Dalka

1. Dhammaan heerarka kala duwan ee Doorashooyinka dalka, ha ahaadaan kuwo heer Federaal sida Doorashada Madaxweynaha iyo Labada Gole ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya, Hogaamiyeyaasha Dowlad Goboleedyada/SSC-Khaatumo iyo Ku-xigeenadooda, Goleyaasha Wakiilada, Golaha Caasimadda Muqdisho, Duqa Caasimadda, Goleyaasha Deegmooyinka Dalka, iyo Duqa Magaalada iyo Ku-xigeenka waxaa lagu dooranayaa si waafaqsan Xeerarka Doorashooyinka Qaranka, Ururrada/Xisbiyada iyo Dhisidda Guddiga Madaxa-bannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha.
2. Doorasha kasta oo lagu qabto si aan waafaqsanayn hanaanka ku xusan faqrada 1aad ee qodobkaan waa waxba kama jiraan (null and void).

Qodobka 83^{aad}: Baabi'in

1. Xeerkan ayaa aasaas u ah dhammaan hawlaha doorashooyinka ee heerarka kala duwan ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
2. Waxaa la baabi'iyay sharci ama xeer kasta oo doorasho oo ka hor-imaanaya Xeerkan.
3. Waxaa la baabi'iyay Xeerarka soo socda:
 - a) Sharci lr.23 ee 20 Feb 2020 Doorashooyinka qaran ee heer federal.
 - b) Sharci lr.30 ee 11 October 2020 ansixinta heshiiska siyaasadeed ee jiheynta doorashooyinka Baarlamaanka Federaalka 2020/21.

Qodobka 84^{aad}: Dhaqan-galka Xeerka

Xeerkani waxa uu dhaqan-gelayaa marka ay ansixiyaan Baarlamaanka Federaalka, Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyana saxiixo laguna soo saaro faafinta rasmiga ah ee Dowladda.